

Ruimte voor binnensport in Vlaardingen

Een vraag-aanbodanalyse van binnensportruimte
(2019-2035)

Björn Schadenberg

Remco Hoekman

Ruimte voor binnensport in Vlaardingen

Een vraag-aanbodanalyse van binnensportruimte (2019-2035)

in opdracht van de gemeente Vlaardingen

Björn Schadenberg
Remco Hoekman

Mulier Instituut

sportonderzoek voor beleid en samenleving

Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht

Herculesplein 269 | 3584 AA Utrecht

T +31 (0)30 721 02 20 | I www.mulierinstituut.nl

E info@mulierinstituut.nl | T @mulierinstituut

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	7
2.	Relevante ontwikkelingen en prognoses	9
2.1	Bevolking	9
2.2	Onderwijs	11
2.3	Sportdeelname	13
3.	Aanbod	21
3.1	Huidige situatie	21
3.2	Landelijk vergeleken	25
3.3	Spreiding	26
4.	Behoefte	29
4.1	(Georganiseerde) binnensport	29
4.2	Bewegingsonderwijs	31
5.	Gebruik	37
5.1	Sporthallen en -zalen	37
5.2	Gymzalen	43
6.	Ervaring	47
7.	Vergelijking met Schiedam	51
8.	Samenvatting en slotconclusie	55
	Bijlagen	59
	Bijlage 1 - Bevolkingscijfers Vlaardingen	59
	Bijlage 2 - Afstandsanalyse onderwijslocaties en binnensportruimtes Vlaardingen	60
	Bijlage 3 - Bezetting binnensportruimtes Vlaardingen	64
	Bijlage 4 - Vergelijking bezetting binnensportruimtes Vlaardingen en Schiedam	66

1. Inleiding

De gemeente Vlaardingen wil over inzicht beschikken in de huidige en toekomstige behoefte aan binnensportruimte binnen de eigen gemeente. Binnensportruimte wordt gezien als de overdekte sportruimte (sporthallen, sportzalen en gymzalen) die wordt benut voor de beoefening van meerdere zaalsporten en het geven van bewegingsonderwijs. De resultaten uit dit capaciteitsonderzoek moeten bijdragen aan het nemen van gefundeerde besluiten over de gemeentelijke investeringen in de binnensport in Vlaardingen en het optimaliseren van het sportaccommodatiebeleid.

De volgende onderzoeksvragen zijn opgesteld ter beantwoording van de kennisbehoefte van de gemeente Vlaardingen:

- 1a) Wat is de huidige (2019) en toekomstige (2025 en 2035) normatieve behoefte aan binnensportruimte in Vlaardingen, en hoe verhoudt dit zich tot het huidige aanbod in Vlaardingen?
- 1b) Wat is de spreiding van het huidige aanbod aan binnensportruimte in Vlaardingen?
- 2) Wat is het huidige (2018) gebruik van de gemeentelijke binnensportruimtes in Vlaardingen?
- 3) Hoe ervaren de gebruikers van de gemeentelijke binnensportruimtes in Vlaardingen het aanbod aan binnensportruimte in Vlaardingen?

Het Mulier Instituut heeft in 2018 een vraag-aanbodanalyse naar binnensportruimte en buitensportaccommodaties voor de gemeente Schiedam uitgevoerd¹. Op verzoek van de gemeente Vlaardingen wordt een vergelijking gemaakt tussen de resultaten betreffende de binnensportruimte in Vlaardingen en Schiedam.

Werkwijze

Onderzoeksvraag 1a is beantwoord door middel van het toepassen van vastgelegde en algemeen geaccepteerde planningsnormen en richtlijnen. De spreiding van de binnensportruimtes wordt op een kaart weergegeven; afstanden worden met behulp van het programma ESRI ArcGIS uitgerekend (onderzoeksvraag 1b). Het antwoord op onderzoeksvraag 2 wordt gegeven door het analyseren van de gebruikersoverzichten van de gemeentelijke binnensportruimtes. Voor de beantwoording van onderzoeksvraag 3 is een online vragenlijst uitgezet, waarvoor de gebruikers van de gemeentelijke binnensportruimtes zijn benaderd om deze in te vullen.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een aantal ontwikkelingen en prognoses, die relevant zijn bij sportcapaciteitsvraagstukken, beschreven. Hoofdstuk 3 behandelt het aanbod van binnensportruimte, waar in hoofdstuk 4 de behoefte centraal staat. In hoofdstuk 5 wordt het gebruik van de gemeentelijke binnensportruimtes uiteengezet. De uitkomsten van de gebruikersbevraging worden in hoofdstuk 6 behandeld. Een vergelijking tussen de resultaten in Vlaardingen en Schiedam wordt in hoofdstuk 7 gemaakt. De beantwoording van de onderzoeksvragen en de beschouwing van de resultaten zijn in hoofdstuk 8 verwoord.

¹ Schadenberg, B., Wezenberg-Hoenderkamp, K. & Davids, A. (2018) Ruimte voor sport in Schiedam. Utrecht: Mulier Instituut.

2. Relevante ontwikkelingen en prognoses

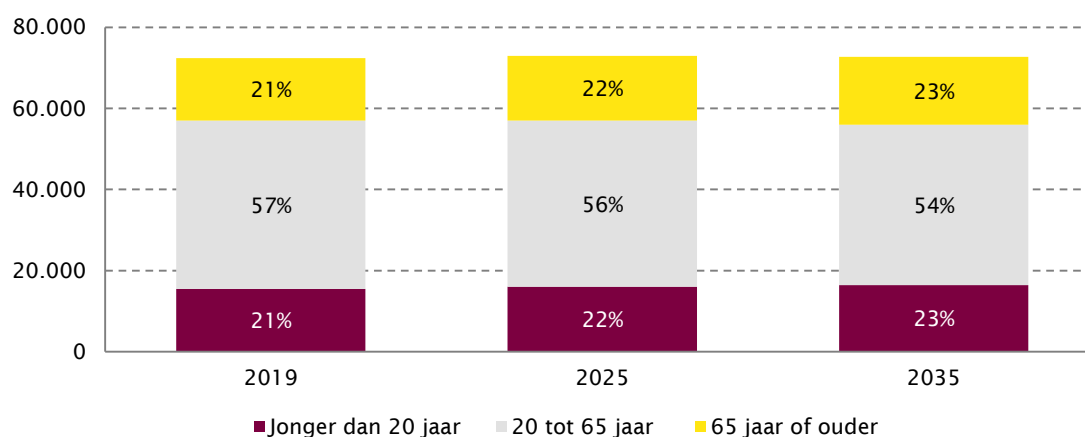
In dit hoofdstuk beschrijven we ontwikkelingen en prognoses die relevant zijn bij sportcapaciteitsvraagstukken. We behandelen achtereenvolgens de bevolkingssamenstelling en -prognose van Vlaardingen, de leerlingenprognoses van de scholen gevestigd in Vlaardingen, en de (landelijke) ontwikkelingen in sportdeelname.

2.1 Bevolking

Gemeente

Vlaardingen telt circa 72.400 inwoners in 2019. De verwachting is dat de totale bevolking in de periode tot en met 2035 redelijk constant blijft (figuur 2.1)². Het aantal inwoners tussen de 20 en 65 jaar zal in deze periode afnemen (-2.000; -5%). Het aantal jongeren (inwoners van jonger dan 20 jaar) zal met circa 1.000 toenemen (+7%); het aantal ouderen (inwoners van 65 jaar of ouder) zal met circa 1.300 toenemen (+9%). In bijlage zijn de bevolkingscijfers en -prognoses voor Vlaardingen opgenomen.

Figuur 2.1 (Verwachte) bevolkingssamenstelling Vlaardingen naar leeftijdscategorie in 2019, 2025 en 2035 (in aantallen en procenten)

Bron: MVS BRP, 2019. Bewerking: Mulier Instituut.

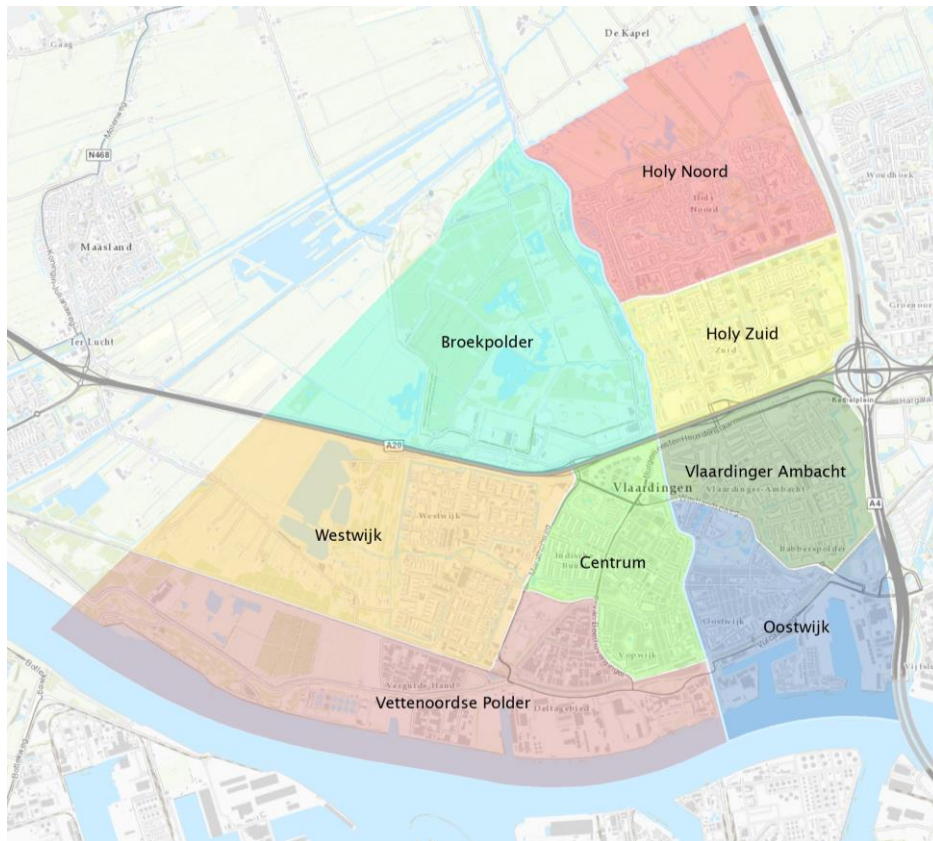
Wijken

Vlaardingen bestaat uit acht wijken (kaart 2.1). Vlaardingen Centrum is met circa 15.000 inwoners de wijk met de meeste inwoners. De Vettenoordse Polder en de Broekpolder zijn wijken waar (bijna) geen woningen staan. De meeste wijken hebben een vergelijkbare opbouw van de inwoners naar leeftijdscategorie. Vlaardinger Ambacht wijk af met haar relatief jonge bevolking, waarvan meer dan een kwart jonger dan 20 jaar is. In Holy Zuid wonen daarentegen relatief veel ouderen (inwoners van 65 jaar of ouder, figuur 2.2).

² De gemeente Vlaardingen heeft in januari 2019 het Regioakkoord Nieuwe Woningmarktafspraken Regio Rotterdam 2018-2030 vastgesteld. De gemeente zal in de periode tot en met 2030 circa 2.000 extra woningen realiseren. Deze opgave is niet verwerkt in de bevolkingsprognoses die in dit rapport worden gehanteerd. Naar alle waarschijnlijkheid zal de bevolkingstoename in Vlaardingen derhalve groter zijn dan hier is weergegeven.

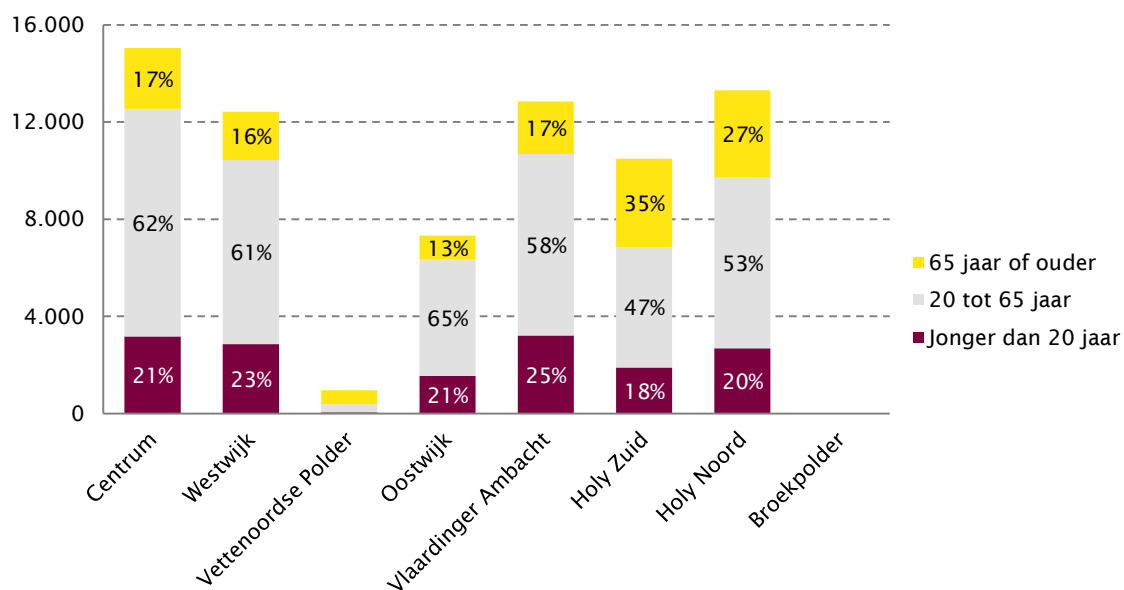
In bijlage 1 zijn de bevolkingscijfers per wijk in Vlaardingen opgenomen. Er zijn geen bevolkingsprognoses op wijkniveau beschikbaar.

Kaart 2.1 Wijken Vlaardingen

Kaartvervaardiging: Mulier Instituut.

Figuur 2.2 Bevolkingssamenstelling Vlaardingen naar leeftijdscategorie naar wijk in 2019 (in aantallen en procenten)

Bron: MVS BRP, 2019. Bewerking: Mulier Instituut.

2.2 Onderwijs

Gemeenten hebben een wettelijke taak in het voorzien van (binnen)sportruimte ten behoeve van het bewegingsonderwijs van de scholen voor het basisonderwijs, speciaal onderwijs (sbo & (v)so) en het voortgezet onderwijs gevestigd binnen de eigen gemeente.

Gemeente

In Vlaardingen zijn twintig basisscholen gevestigd. Negen basisscholen hebben meerdere locaties. Het totale aantal onderwijslocaties voor het basisonderwijs in Vlaardingen komt uit op 33. De Ericaschool en De Kameleon zijn de scholen voor het speciaal onderwijs (sbo & (v)so) in Vlaardingen. Het voortgezet onderwijs in Vlaardingen wordt verzorgd door vier scholen, waarvan het Geuzencollege (locatie West bovenbouw, West onderbouw en Holy onderbouw) en De Vlaardingse Openbare Scholengroep (Lyceum Vos, Mavo Vos en College Vos³) meerdere locaties hebben, waarmee het totale aantal onderwijslocaties voor het voortgezet onderwijs in Vlaardingen uitkomt op acht.

Bij de scholen gevestigd in Vlaardingen staan in totaal in het schooljaar 2018/'19 ruim 10.350 leerlingen ingeschreven. De verwachting is dat het totale aantal leerlingen in elk onderwijstype zal toenemen; de grootste toename, zowel absoluut als relatief, wordt verwacht in het basisonderwijs (tabel 2.1).

Tabel 2.1 (Verwacht) totale aantal leerlingen naar onderwijstype scholen Vlaardingen in de schooljaren 2018/'19, 2024/'25 en 2034/'35

	Aantal locaties	2018/'19	2024/'25	2034/'35
Basisonderwijs	33	5.750	6.250	6.300
<i>t.o.v. 2018/'19</i>			+9%	+9%
Speciaal onderwijs (sbo & (v)so)	2	350	400	400
<i>t.o.v. 2018/'19</i>			+4%	+6%
Voortgezet onderwijs	8	4.200	4.400	4.600
<i>t.o.v. 2018/'19</i>			+5%	+8%

Bron: Pronexus, 2018. Bewerking: Mulier Instituut.

Wijken

De scholen in Vlaardingen zijn verdeeld over zes wijken. In de Vettendoordse Polder en de Broekpolder zijn geen onderwijslocaties aanwezig.

De meeste basisschoolleerlingen woonachtig in Vlaardingen gaan in het schooljaar 2018/'19 naar een school gelegen in Vlaardingen Ambacht. De twee scholen voor het speciaal onderwijs (sbo & (v)so) liggen in Oostwijk en Holy Zuid. De scholen voor het voortgezet onderwijs staan in Westwijk, Vlaardingen Ambacht en Holy Zuid; de meeste vo-leerlingen staan bij een school in Holy Zuid ingeschreven (tabel 2.2).

³ De Vlaardingse Openbare Scholengroep bestaat naast de scholen Lyceum Vos, Mavo Vos en College Vos nog uit De Internationale Vos. Voor deze locatie heeft de gemeente Vlaardingen echter geen taakstelling huisvesting. Om deze reden wordt deze locatie hier buiten beschouwing gelaten.

De verwachting is dat de toename van het totale aantal leerlingen het grootst in Holy Zuid en Holy Noord zal zijn (tabel 2.2).

Tabel 2.2 (Verwacht) totale aantal leerlingen scholen Vlaardingen naar wijk (o.b.v. locatie schoolgebouw) en onderwijstype in de schooljaren 2018/'19, 2024/'25 en 2034/'35

Wijk	Onderwijstype	Aantal onderwijslocaties	Schooljaar		
			2018/'19	2024/'25	2034/'35
Centrum	bo	8	1.330	1.360	1.400
Westwijk	bo	5	1.140	1.100	1.230
	vo	3	1.260	1.290	1.330
Vettenoordse Polder	-	-	-	-	-
Oostwijk	bo	3	370	380	380
	so ((v)so)	1	240	250	n.b.
Vlaardinger Ambacht	bo	7	1.350	1.510	1.430
	vo	1	1.020	1.010	1.060
Holy Zuid	bo	5	460	590	550
	so (sbo)	1	120	130	n.b.
	vo	4	1.950	2.120	2.190
Holy Noord	bo	5	1.130	1.320	1.310
Broekpolder	-	-	-	-	-

Bron: Pronexus, 2018. Bewerking: Mulier Instituut.

Ontwikkelingen

Continuurooster

Scholen voor het basisonderwijs, speciaal onderwijs (sbo & (v)so) en het voortgezet onderwijs mogen de tijden waarop een leerling op school moet zijn (schooltijden) zelf bepalen. De laatste jaren stappen veel scholen, waaronder de scholen in Vlaardingen, over van het traditionele schoolrooster naar het continuurooster, waarbij de leerlingen tussen de middag niet meer naar huis gaan, maar op school blijven. De pauze die de leerlingen krijgen in een continuurooster is korter dan bij een traditioneel schoolrooster. De schooldagen zijn korter voor leerlingen.

Schoolzwemmen

Het bewegingsonderwijs hoeft niet per definitie gegeven worden in een binnensportruimte. Een deel kan bijvoorbeeld in het zwembad worden verzorgd ('natte' gymles). Schoolzwemmen is sinds 1985 geen verplicht onderdeel van het lesprogramma op basisscholen. Veertien van de twintig basisscholen in Vlaardingen bieden echter wel schoolzwemmen aan, evenals beide scholen voor het speciaal onderwijs (sbo & (v)so).

Derde gymles

Het bewegingsonderwijs is sinds 1890 een verplicht vak in het basisonderwijs, speciaal onderwijs (sbo & (v)so) en het voortgezet onderwijs. Er is landelijk echter niets vastgelegd over de gewenste duur of frequentie van het bewegingsonderwijs. In het basisonderwijs wordt doorgaans wekelijks twee gymlessen van 45 minuten als richtlijn gehanteerd (1,5 klokuur). De gemeente Vlaardingen onderzoekt of het realiseerbaar is de basisscholen in de gemeente de mogelijkheid te bieden tot het geven van drie gymlessen van 45 minuten per week (2,25 klokuur).

2.3 Sportdeelname

Om goede voorspellingen over de ontwikkeling in de behoefte aan sportruimte te kunnen doen, bezien we welke trendmatige ontwikkelingen in de sport(deelname) we kunnen identificeren en hoe deze ontwikkelingen uitwerken op het gebruik van binnensportruimte in de toekomst.

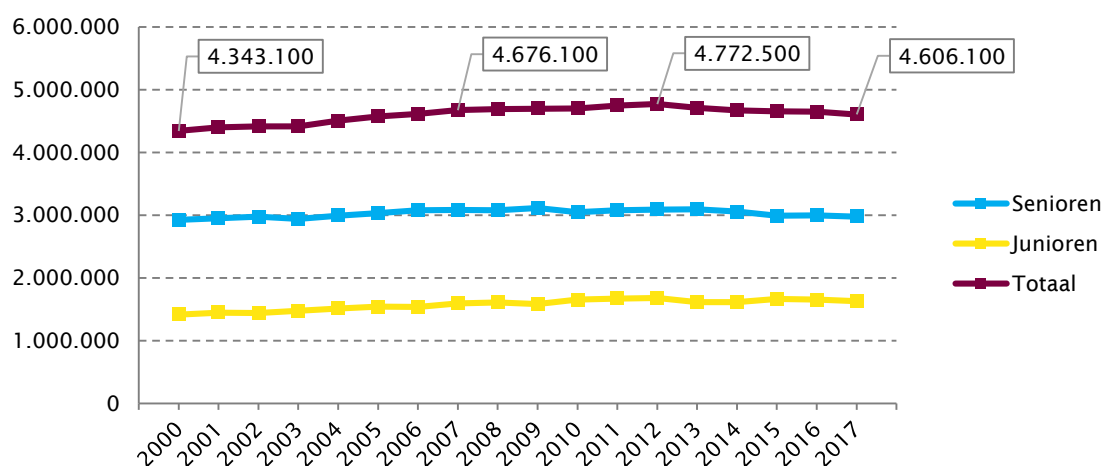
Landelijk

In de afgelopen zeventien jaar viel te zien dat de sportdeelname in Nederland na een periode van groei inmiddels constant is. Het landelijke sportdeelnamecijfer is stabiel en ligt rond 65 procent, evenals de mate waarin de Nederlander lid is van een sportbond aangesloten bij NOC*NSF (26%). De ledentallen van de sportbonden zijn de afgelopen jaren zeker niet stabiel. Hieronder kijken we hoe het aantal leden bij de sportbonden, waarvan de activiteiten (grotendeels) in binnensportruimtes plaatsvinden, zich sinds 2000 heeft ontwikkeld.

Totale aantal lidmaatschappen

Het totale aantal lidmaatschappen bij alle sportbonden in Nederland is in de periode 2000-2012 gestegen tot ruim 4.7 miljoen, maar sindsdien is sprake van een daling van ruim 150.000 (figuur 2.3). In 2012 was 28,5 procent van alle Nederlanders lid van een sportbond. In 2017 is 26 procent van de Nederlandse bevolking nog lid van een sportbond. Het lidmaatschap bij de junioren ligt beduidend hoger dan het lidmaatschap bij de senioren, respectievelijk 48 procent bij de junioren om 22 procent bij de senioren in 2017.

Figuur 2.3 Ontwikkeling lidmaatschappen bij sportbonden in de periode 2000-2017 (in aantallen)

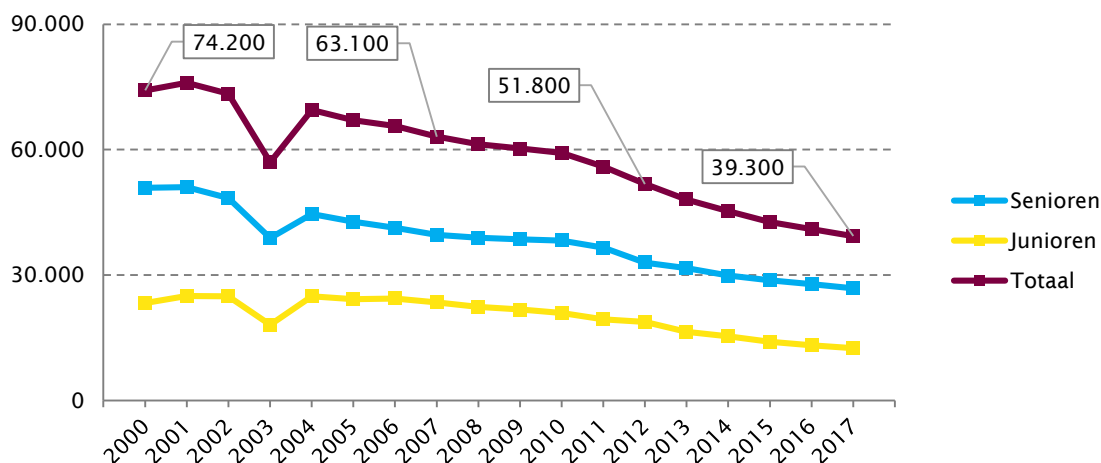
Noot: Het aantal lidmaatschappen is exclusief het aantal leden bij Aikido Bond Nederland, de Reddingsbrigade Nederland, de Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie en Sportvisserij Nederland. Deze bonden zijn na 2000 bij NOC*NSF aangesloten.

Bron: Ledentalrapportages NOC*NSF, 2000-2017. Bewerking: Mulier Instituut.

Badminton

Badminton Nederland heeft ruim 39.000 leden in 2017. Dit ledental is bijna de helft van het aantal in 2000 (-47%). De ledendaling heeft zowel plaatsgevonden bij de senioren als bij de junioren (figuur 2.4).

Figuur 2.4 Ontwikkeling lidmaatschappen bij Badminton Nederland in de periode 2000-2017 (in aantallen)

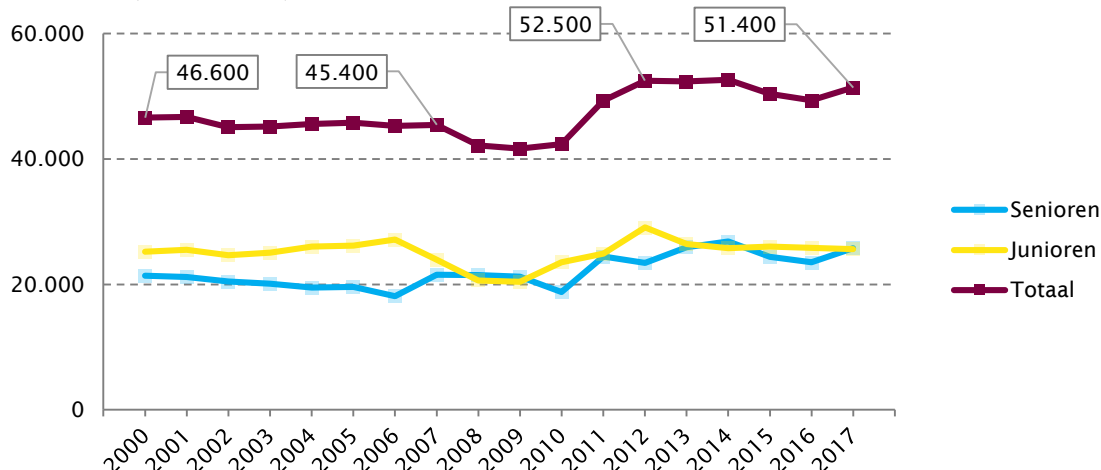

Bron: Ledentalrapportages NOC*NSF, 2000-2017. Bewerking: Mulier Instituut.

Basketbal

De Nederlandse Basketball Bond (NBB) is één van de weinige sportbonden waarvan de activiteiten (grotendeels) in binnensportruimtes plaatsvinden, die in 2017 meer leden heeft dan in 2000. De bond heeft ruim 51.000 leden in 2017, circa 5.000 meer dan in 2000 (figuur 2.5).

Figuur 2.5 Ontwikkeling lidmaatschappen bij de Nederlandse Basketball Bond in de periode 2000-2017 (in aantallen)

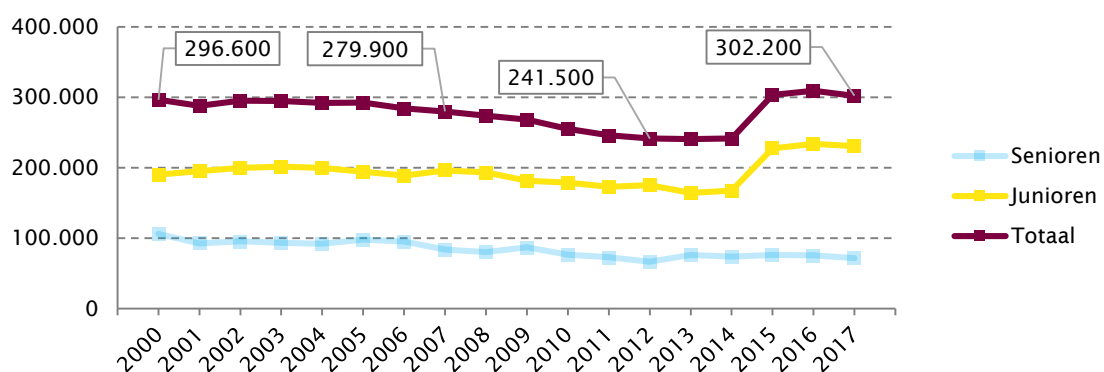

Bron: Ledentalrapportages NOC*NSF, 2000-2017. Bewerking: Mulier Instituut.

Gymnastiek & turnen

De Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie (KNGU) is met ruim 300.000 leden de grootste sportbond waarvan de activiteiten (grotendeels) in binnensportruimtes plaatsvinden. De KNGU laat als gevolg van een wijziging in de registratiemethode tussen 2014 en 2015 een grote stijging (+62.000) van het aantal lidmaatschappen zien (figuur 2.6)⁴. In de periode tussen 2000 en 2014 heeft de bond ruim 55.000 leden verloren (-18%).

Figuur 2.6 Ontwikkeling lidmaatschappen bij de Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie, in de periode 2000-2017 (in aantallen)

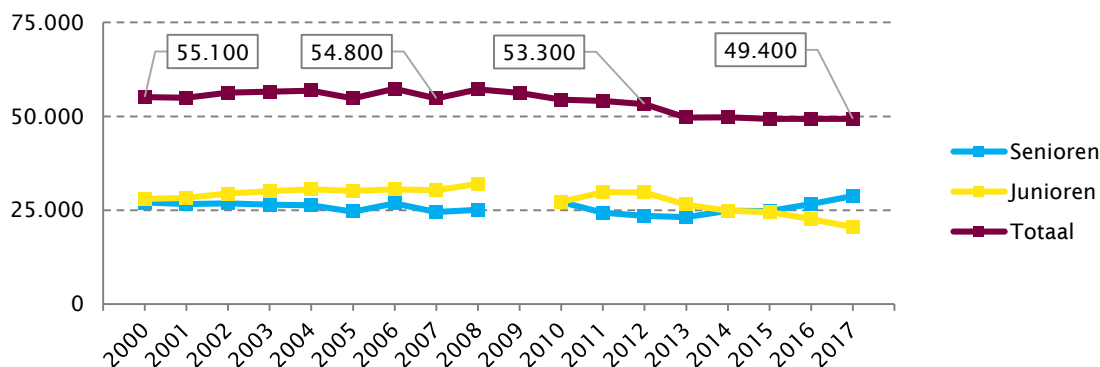
Toelichting: De stijging tussen 2014 en 2015 is het gevolg van een wijziging in de registratiemethode.

Bron: Ledentalrapportages NOC*NSF, 2000-2017. Bewerking: Mulier Instituut.

Handbal

Het Nederlands Handbal Verbond (NHV) heeft ruim 49.000 leden in 2017. Dit ledental is bijna 6.000 lager dan in 2000. De afgelopen jaren is, door een toename van het aantal seniorenleden, het totale aantal leden stabiel. Het aantal junioren is echter verder afgenomen (figuur 2.7).

Figuur 2.7 Ontwikkeling lidmaatschappen bij het Nederlands Handbal Verbond in de periode 2000-2017 (in aantallen)

Toelichting: Voor 2009 kan geen onderscheid worden gemaakt naar (leeftijds)categorie.

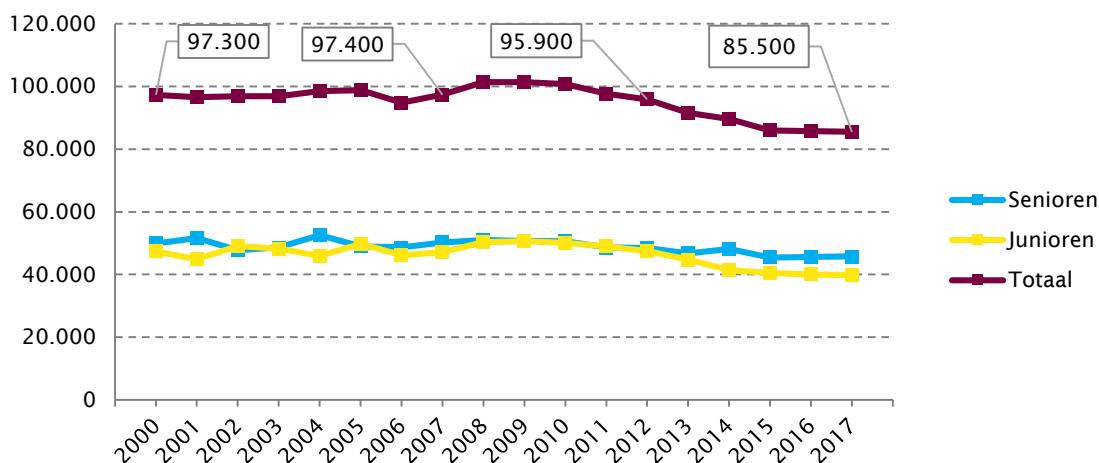
Bron: Ledentalrapportages NOC*NSF, 2000-2017. Bewerking: Mulier Instituut.

⁴ Bron: Ledentalrapportage NOC*NSF, 2015.

Korfbal

De Koninklijk Nederlands Korfbalverbond (KNKV) heeft circa 85.500 leden in 2017. In 2010 had de bond nog meer dan 100.000 leden (figuur 2.8).

Figuur 2.8 Ontwikkeling lidmaatschappen bij het Koninklijk Nederlands Korfbalverbond in de periode 2000-2017 (in aantallen)

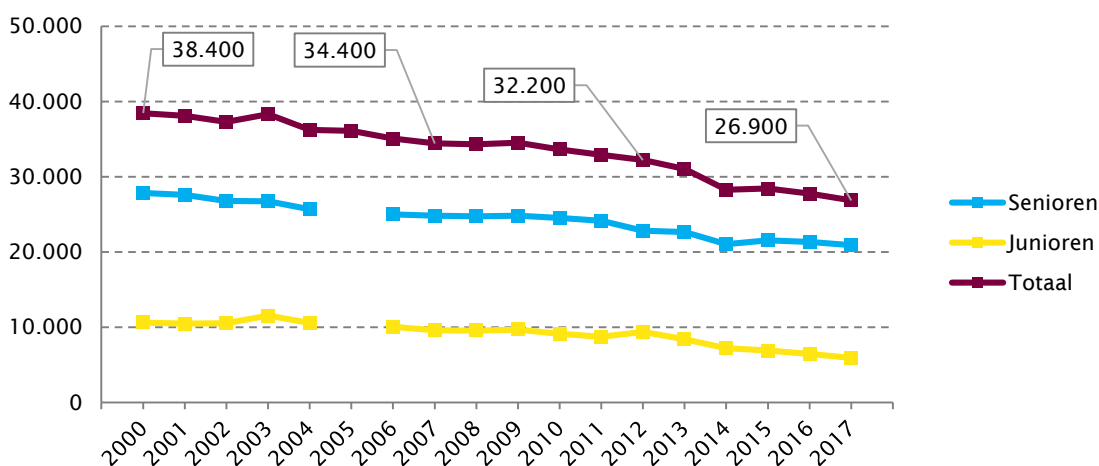

Bron: Ledentalrapportages NOC*NSF, 2000-2017. Bewerking: Mulier Instituut.

Tafeltennis

De Nederlandse Tafeltennisbond (NTTB) heeft bijna 27.000 leden in 2017. Dit ledental is bijna 12.000 lager dan in 2000. De afgelopen vijf jaar zag de bond haar ledental dalen met meer dan 5.000 leden (-17%). Voor een relatief kleine sportbond is dat een aanzienlijke daling (figuur 2.9).

Figuur 2.9 Ontwikkeling lidmaatschappen bij de Nederlandse Tafeltennisbond in de periode 2000-2017 (in aantallen)

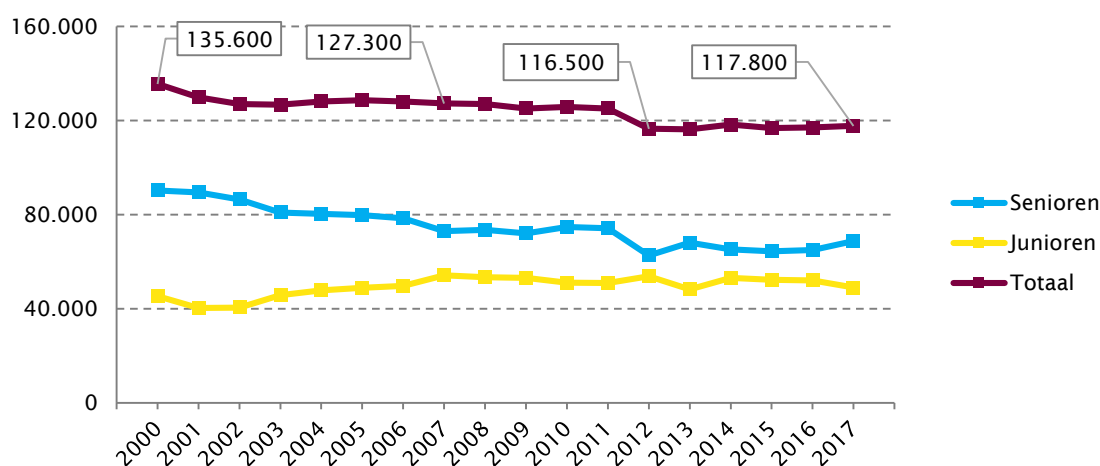
Toelichting: Voor 2005 kan geen onderscheid worden gemaakt naar (leeftijds)categorie.

Bron: Ledentalrapportages NOC*NSF, 2000-2017. Bewerking: Mulier Instituut.

Volleybal

Ondanks een afname van het aantal leden sinds 2000 is de Nederlandse Volleybalbond met ruim 117.000 leden in 2017 de tweede sportbond van Nederland waarvan de activiteiten (grotendeels) in binnensportruimtes plaatsvinden. De afgelopen vijf jaar is het ledental gestabiliseerd (figuur 2.10).

Figuur 2.10 Ontwikkeling lidmaatschappen bij de Nederlandse Volleybalbond in de periode 2000-2017 (in aantallen)

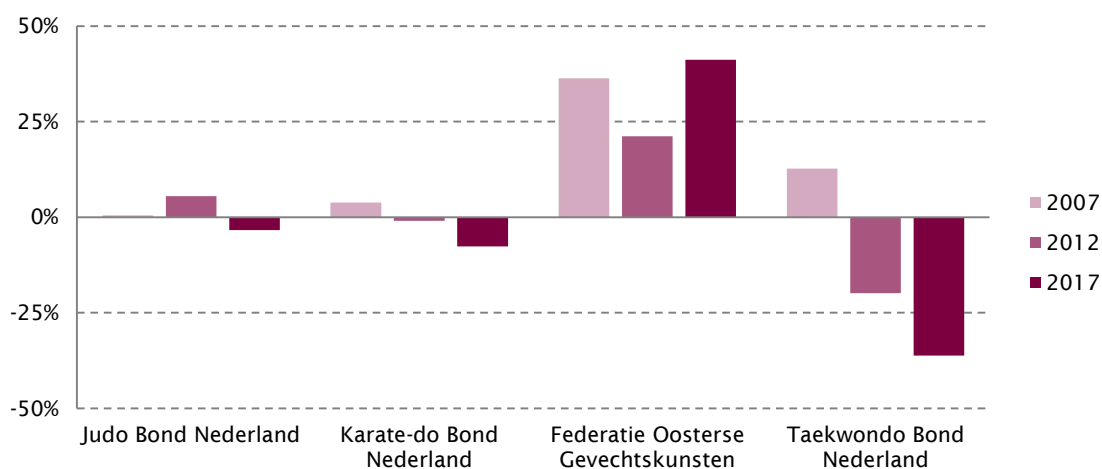

Bron: Ledentalrapportages NOC*NSF, 2000-2017. Bewerking: Mulier Instituut.

Diverse gevechtssportbonden

Judo Bond Nederland (bijna 53.000 leden in 2017) en Karate-do Bond Nederland (circa 8.000 leden 2017) hebben sinds 2000 een kleine ledendaling meegemaakt. De Federatie Oosterse Gevechtkunsten heeft bijna 10.000 leden in 2017, circa 3.000 meer dan in 2000, en Taekwondo Bond Nederland heeft ruim 5.600 leden in 2017, circa 3.000 minder dan in 2000 (figuur 2.11).

Figuur 2.11 Ontwikkeling lidmaatschappen bij diverse gevechtssportbonden in de periode 2000-2017 (met 2000 als uitgangsjaar; in procenten)

Bron: Ledentalrapportages NOC*NSF, 2000-2017. Bewerking: Mulier Instituut.

Het is niet gezegd dat de ontwikkeling van de laatste zeventien jaar bij de sportbonden een-op-een toepasbaar is op de zeventien jaar die gaan komen. Het ligt niet in de lijn der verwachting dat de sporten die een fors aandeel aan leden zagen verdwijnen, in dezelfde mate blijven slinken op weg naar volledige verdwijning. Daarnaast heeft bovenstaande analyse alleen betrekking op de ledentallen van de sportbonden. Informele of recreatieve sportgroepen, zoals een vriendenclub die eens in de zoveel tijd in een binnensportruimte badmintont of volleybalt buiten de badminton- of volleybalbond om, blijven hiermee buiten zicht.

Een andere relevante ontwikkeling is de toename van het gebruik van de binnensportruimtes in de wintermaanden door 'veldsporten'. Met name hockey en voetbal maken in de winter voor trainingen en/of wedstrijden steeds meer gebruik van sporthallen. Dit leidt in deze periode vaak tot topdrukke in de hallen. Omdat de hockeybond ook nog de snelst groeiende buitensport is⁵, is dit een belangrijke ontwikkeling voor de benodigde binnensportruimte. Daarnaast maken andere buitensporten, naast de velden en banen buiten, graag gebruik van (speciale) binnensportaccommodaties om te trainen, zoals atletiek.

Vlaardingen

Een of de vijf inwoners van Vlaardingen staat ingeschreven bij een bij de NOC*NSF aangesloten sportbond (20,2%; NOC*NSF⁶, 2016). Dit is opvallend laag ten opzichte van het landelijke gemiddelde (25,8%) en het gemiddelde in de provincie Zuid-Holland (23,2%). Ten opzichte van 2014 is het ledenpercentage in Vlaardingen een half procentpunt gedaald (20,7% in 2014). Het Nederlandse ledenpercentage is in dezelfde periode met 0,7 procentpunt gedaald (26,5% in 2014).

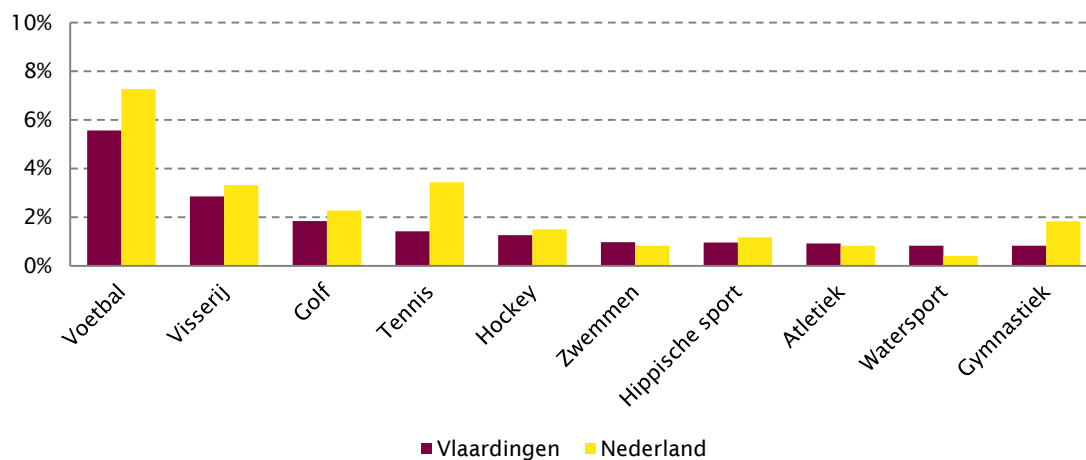
De meeste inwoners van Vlaardingen die lid zijn bij een sportbond, zijn lid bij de Koninklijke Nederlandse Voetbalbond (figuur 2.12). Het percentage is vergeleken met het landelijke gemiddelde, net als het percentage bij de meeste andere sportbonden, laag.

De grootste sportbond in Vlaardingen waarvan de activiteiten (grotendeels) in een binnensportruimte plaatsvinden is de Gymnastiekunie. Dit is eveneens de grootste binnensportbond van Nederland. Circa 600 inwoners van Vlaardingen waren in 2016 lid van de Gymnastiekunie. Het aantal inwoners dat in 2016 lid was van de hockeybond is circa 900. Het is opvallend dat het aantal Vlaardingse leden bij beide sportbonden in de periode 2014-2016 is toegenomen, waar het aantal leden woonachtig in Vlaardingen bij de andere sportbonden is afgenomen. Het aantal Vlaardingse leden bij de hockeybond is het meest toegenomen (+15%).

⁵ De hockeybond KNHB telde in 2016 ruim 250.000 leden; een toename van meer dan 100.000 leden t.o.v. 2000.

⁶ KISS-rapportage gemeente Vlaardingen (NOC*NSF), 2016.

Figuur 2.12 Ledenpercentage tien grootste sportbonden in Vlaardingen, in vergelijking met Nederlandse ledenpercentage in 2016

Bron: KISS-rapportage gemeente Vlaardingen (NOC*NSF), 2016. Bewerking: Mulier Instituut.

Het ledenpercentage in Vlaardingen in 2016 varieert tussen 25,4 procent in Holy Noord en 17,5 procent in de Vettenoordse Polder (tabel 2.3). In alle wijken in Vlaardingen is het ledenpercentage in 2016 lager dan in 2014.

Tabel 2.3 Aandeel inwoners Vlaardingen dat lid is van NOC*NSF naar wijk

Wijk	2016	Ontwikkeling 2014-2016
Centrum	18,3	-0,5
Westwijk	16,9	-0,5
Vettenoordse Polder	17,5	-0,5
Oostwijk	21,4	-0,9
Vlaardinger Ambacht	23,3	-0,6
Holy Zuid	21,4	-0,3
Holy Noord	25,4	-0,8
Broekpolder	-	-

Bron: KISS-rapportage gemeente Vlaardingen (NOC*NSF), 2016. Bewerking: Mulier Instituut.

3. Aanbod

In dit hoofdstuk zetten we het aanbod aan binnensportruimte in Vlaardingen uiteen. Binnensportruimte wordt gezien als de overdekte sportruimte die wordt benut voor de beoefening van meerdere zaalsporten en het geven van bewegingsonderwijs. Het bijzondere van deze accommodaties is enerzijds het dubbelgebruik voor sport en (bewegings-)onderwijs en anderzijds dat meerdere sporten in deze ruimtes van dezelfde sportvloer gebruikmaken door middel van verschillende belijningen. Dat onderscheidt dit soort accommodaties van andere overdekte sportaccommodaties, zoals fitnesscentra, tennishallen en turnhallen, die in de regel alleen gebruikt kunnen worden voor één tak van sport. Waar het gaat om de meer multifunctionele binnensportaccommodaties, is een driedeling in typen gangbaar, die vooral is gebaseerd op de oppervlakte van de sportvloer. Hierbij wordt van groot naar klein onderscheid gemaakt in sporthallen, sportzalen en gymzalen.

3.1 Huidige situatie

Sporthallen

Standaardsporthallen hebben een sportvloer van minimaal 44 bij 24 meter. In sporthallen wordt ruimte geboden om zowel trainings- als competitievormen af te werken voor badminton, basketbal, volleybal, zaalhandbal, zaalhockey, zaalkorfbal, zaalvoetbal, en sporten zonder belijning (zoals diverse gevechts- en verdedigingssporten, gymnastiek, tafeltennis en turnen).

In Vlaardingen liggen vier sporthallen: Holy (Korhoenlaan), De Polderpoort en de twee Westwijkhallen. De gemeente Vlaardingen is eigenaar van de Westwijkhallen; Holy (Korhoenlaan) en De Polderpoort zijn in eigendom van stichtingen (tabel 3.1; kaart 3.1). In de sporthallen zijn één of meerdere scheidingswanden aanwezig, waardoor het mogelijk is om gelijktijdig meerdere gymlessen te accommoderen en om gedeelde zaalhuur door meerdere gebruikers mogelijk te maken.

Sportzalen

Sportzalen zijn kleiner dan sporthallen en groter dan gymzalen. Standaardsportzalen hebben een sportvloer van circa 28 bij 22 meter. In sportzalen wordt ruimte geboden voor badminton, basketbal, volleybal en sporten zonder belijning (zoals diverse gevechts- en verdedigingssporten, gymnastiek, tafeltennis en turnen), met in principe mogelijkheden voor competitie en training. De benodigde afmetingen en de eisen van de betreffende bond staan niet toe dat in sportzalen officiële competitiewedstrijden worden gespeeld voor zaalhandbal, zaalhockey, zaalkorfbal en zaalvoetbal. Wel kunnen sportzalen voor deze sporten als trainingsmogelijkheden fungeren.

Sportzalen Babberspolder en Baanstraat zijn de enige twee sportzalen gelegen in Vlaardingen. Beiden zijn in eigendom van de gemeente Vlaardingen (tabel 3.1; kaart 3.1). De Babberspolder beschikt over een scheidingswand.

Gymzalen

Gymzalen worden primair gebouwd om het bewegingsonderwijs van (basis)scholen te faciliteren en zijn niet voor alle binnensporten geschikt. De afmetingen van gymzalen zijn vaak afgeleid uit de afmetingen die zijn opgenomen in de Modelverordening Huisvesting Onderwijs, namelijk 21 bij 12 meter. Deze afmetingen bieden in principe mogelijkheden voor training en competitie voor badminton, diverse gevechts- en verdedigingssporten en tafeltennis. Wel kunnen gymzalen fungeren als trainingsmogelijkheden voor andere sporten.

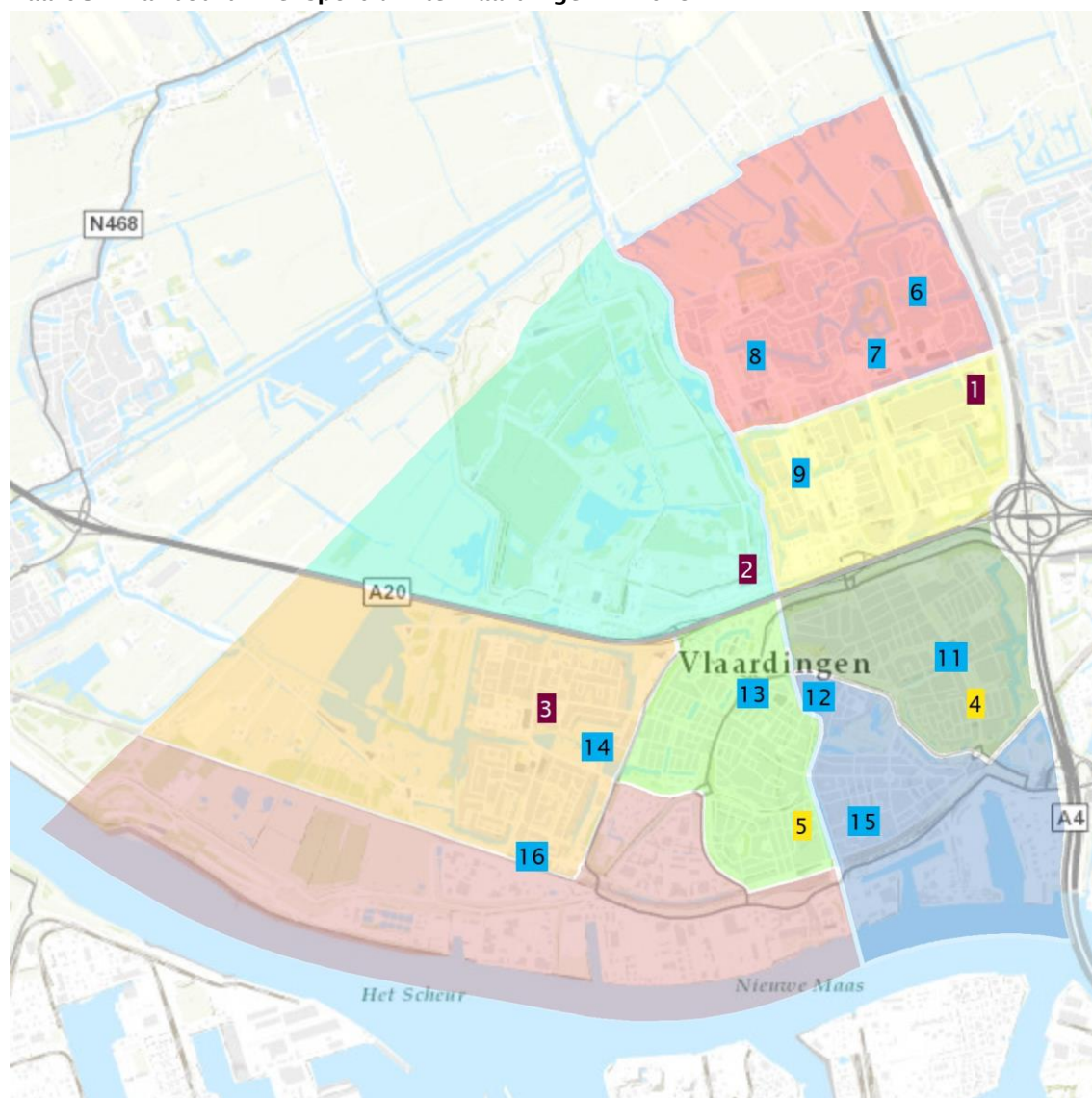
In Vlaardingen liggen vijftien gymzalen, verspreid over elf locaties. Zes gymzalen zijn in gemeentelijke eigendom. De overige gymzalen zijn in eigendom van diverse schoolbesturen of -gemeenschappen (tabel 3.1; kaart 3.1). De niet-gemeentelijke gymzalen zijn niet beschikbaar voor gebruik door externen en worden zodoende alleen gebruikt voor het bewegingsonderwijs van de desbetreffende scholen. De toegankelijkheid van deze gymzalen kan daarbij een rol spelen, bijvoorbeeld doordat de gymzalen alleen vanuit de school te bereiken zijn. Vanuit privacy- en veiligheidsoverwegingen is het een drempel voor schoolbesturen om externen buiten schooltijd toegang te geven tot het schoolgebouw.

Tabel 3.1 Aanbod binnensportruimte Vlaardingen in 2019

Wijk	Eigendom	Opmerking
<i>Sporthallen</i>		
WW Westwijkhal I	Gemeente Vlaardingen	1 scheidingswand aanwezig
WW Westwijkhal II	Gemeente Vlaardingen	1 scheidingswand aanwezig
HZ Holy (Korhoenlaan)	Stichting Beheer en Exploitatie Holy	2 scheidingswanden aanwezig
BP De Polderpoort	Stichting Polderpoort	2 scheidingswanden aanwezig
<i>Sportzalen</i>		
C Baanstraat	Gemeente Vlaardingen	
VA Babberspolder	Gemeente Vlaardingen	1 scheidingswand aanwezig
<i>Gymzalen</i>		
C Thorbeckestraat	Gemeente Vlaardingen	
WW Geuzencollege I, locatie West	Lentiz Onderwijsgroep	Niet beschikbaar voor externen
WW Geuzencollege II, locatie West	Lentiz Onderwijsgroep	Niet beschikbaar voor externen
WW Het College Vos I	Stichting OSVS	Niet beschikbaar voor externen
WW Het College Vos II	Stichting OSVS	Niet beschikbaar voor externen
OW Delftseveerweg	Gemeente Vlaardingen	
OW Oosterstraat	Gemeente Vlaardingen	
VA Groen van Prinstererlyceum I	Lentiz Onderwijsgroep	Niet beschikbaar voor externen
VA Groen van Prinstererlyceum II	Lentiz Onderwijsgroep	Niet beschikbaar voor externen
HZ Geuzencollege, locatie Holy	Lentiz Onderwijsgroep	Niet beschikbaar voor externen
HZ Sint Jozef Mavo I	Schoolbestuur Sint Jozef Mavo	Niet beschikbaar voor externen
HZ Sint Jozef Mavo II	Schoolbestuur Sint Jozef Mavo	Niet beschikbaar voor externen
HN Baarnhoeve	Gemeente Vlaardingen	
HN Lissabonweg	Gemeente Vlaardingen	
HN Kruidenpad	Gemeente Vlaardingen	

Wijk: C=Centrum, WW=Westwijk, OW=Oostwijk, VA=Vlaardinger Ambacht, HZ=Holy Zuid, HN=Holy Noord, BP=Broekpolder.

Kaart 3.1 Aanbod binnensportruimte Vlaardingen in 2019

- SPORTHALLEN** 1) Holy (Korhoenlaan) 2) De Polderpoort 3) Westwijk (twee sporthallen)
- SPORTZALEN** 4) Babberspolder 5) Baanstraat
- GYMZALEN** 6) Baarnhoeve 7) Lissabonweg 8) Kruidenpad 9) Sint Jozef Mavo (twee gymzalen)
 10) Geuzencollege, locatie Holy 11) Groen van Prinstererlyceum (twee gymzalen)
 12) Delftseveerweg 13) Thorbeckestraat 14) Het College Vos (twee gymzalen)
 15) Oosterstraat 16) Geuzencollege, locatie West (twee gymzalen)

Kaartvervaardiging: Mulier Instituut.

Geplande mutaties

De twee Westwijkhallen dateren uit 1968 en 1986. De hallen zijn beoordeeld als verouderd en zijn aan vervanging toe⁷. De bouw van een nieuwe sporthal (aan het Erasmusplein) is in het derde kwartaal van 2017 gestart; oplevering wordt eind 2019 verwacht. De nieuwe sporthal ligt nabij de oude sporthallen (circa 500 meter hemelsbreed).

Een definitieve besluitvorming moet nog plaatsvinden over de bouw van een tweede nieuwe sporthal. Deze sporthal moet gerealiseerd worden op het cluster onderwijs-sport aan de Claudius Civilislaan (circa 500 meter hemelsbreed van de huidige sporthallen).

Sloop van de oude Westwijkhallen vindt plaats na de oplevering van de nieuwe sporthal(len).

Naast de geplande fysieke mutaties in het aanbod aan binnensportruimte in Vlaardingen, hebben het college van burgemeester en wethouders, en de gemeenteraad van de gemeente Vlaardingen eind 2018 een Kadernota Sport en Bewegen vastgesteld. Deze nota omvat de ambities uit het Nationale Sportakkoord⁸ (exclusief “topsport die inspireert”). Onder de ambitie “Duurzame sportinfrastructuur” heeft de gemeente Vlaardingen de volgende doelstelling geformuleerd: “De sportaccommodaties in Vlaardingen maken een breed sport- en beweegaanbod mogelijk, zijn duurzaam, kwalitatief goed, toegankelijk, schoon en veilig en worden efficiënt beheerd.”

Resultaten uit dit capaciteitsonderzoek moeten als input dienen voor het realiseren van deze doelstelling.

⁷ Quickscan haalbaarheid binnensportaccommodatie, Andres c.s., mei 2010.

⁸ Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2018), Nationaal Sportakkoord.

3.2 Landelijk vergeleken

Vlaardingen heeft in vergelijking met landelijke cijfers een relatief klein aanbod aan binnensportruimte. Dat blijkt uit een vergelijking die we maakten op basis van de gegevens uit de Database SportAanbod (DSA)⁹.

De sporthallen, sportzalen en gymzalen in Vlaardingen vertalen zich naar 31 zaaldelen¹⁰. Hierbij is een sporthal gelijk aan drie zaaldelen, een sportzaal telt twee zaaldelen en een gymzaal één zaaldeel (ongeacht of scheidingswanden in de ruimtes aanwezig zijn of dat de ruimtes alleen gebruikt worden voor het bewegingsonderwijs). Het totale aanbod aan binnensportruimte in Vlaardingen is daarmee relatief laag. Met name het aantal sporthallen blijft achter ten opzichte van de vergelijkingsregio's. Vlaardingen beschikt over 1,4 sporthallen per 25.000 inwoners. Dit is beduidend minder dan het gemiddelde van vergelijkbare gemeenten (2,7) en het landelijke gemiddelde (2,3, tabel 3.2).

Tabel 3.2 Benchmark aanbod binnensportruimte Vlaardingen in 2019

	Sporthallen		Sportzalen		Gymzalen		Zaaldelen	
	Absoluut	Per 25.000 inwoners	Absoluut	Per 25.000 inwoners	Absoluut	Per 25.000 inwoners	Absoluut	Per 25.000 inwoners
Vlaardingen	4	1,4	2	0,7	15	5,2	31	10,7
(t.o.v. Nederland)		(-0,9)		(-0,3)		(-1,1)		(-4,3)
VSG-regio Rotterdam Rijnmond	83	1,6	22	0,4	321	6,2	614	11,8
(t.o.v. Nederland)		(-0,7)		(-0,6)		(-0,1)		(-3,2)
Gemeenten met 25.000-85.000 inwoners	795	2,7	313	1,0	1.681	5,6	4.692	15,7
(t.o.v. Nederland)		(+0,4)		(-)		(-0,7)		(+0,7)
Nederland	1.548	2,3	682	1,0	4.310	6,3	10.318	15,0

Bron: Database SportAanbod (DSA), 2019.

⁹ De DSA wordt gesubsidieerd door het ministerie van VWS en is in beheer van het Mulier Instituut. De accommodatiegegevens uit de DSA worden uitgewisseld en gesynchroniseerd met sportbonden, provinciale sportraden, gemeenten en overige partijen (o.a. Kadaster, CBS, Locatus).

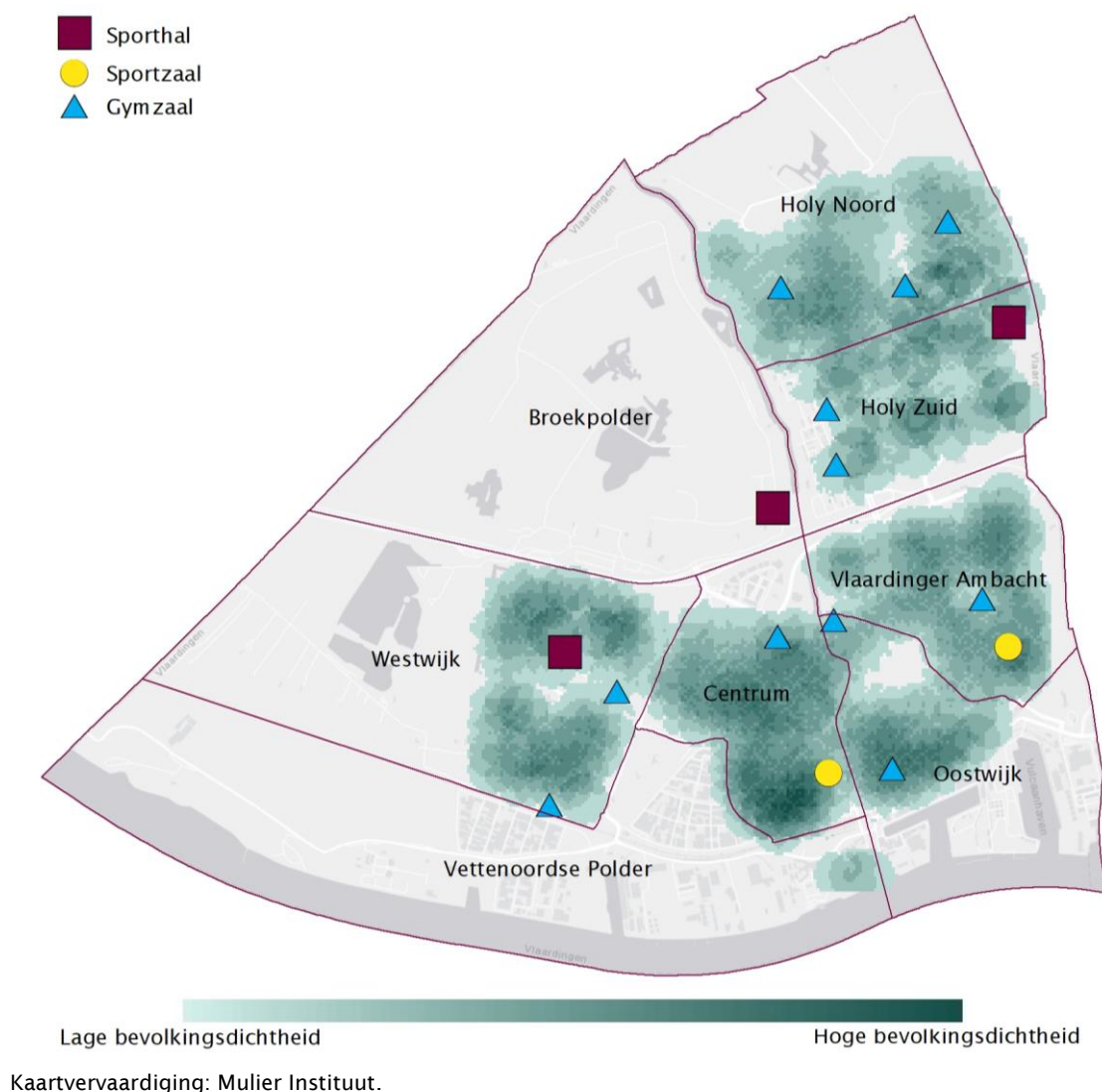
¹⁰ Vier sporthallen (twaalf zaaldelen), twee sportzalen (vier zaaldelen) en vijftien gymzalen (zestien zaaldelen).

3.3 Spreiding

Ten opzichte van de inwoners

De sporthallen Holy (Korhoenlaan) en De Polderpoort liggen aan de rand van woongebieden met een hogere bevolkingsdichtheid. De Westwijkhallen liggen daarentegen midden in een woongebied, evenals de sportzalen. Opvallend is dat in het zuidoosten van de gemeente geen sporthallen aanwezig zijn. De gymzalen zijn verspreid over de hele gemeente (kaart 3.2).

Kaart 3.2 Aanbod binnensportruimtes en bevolkingsdichtheid Vlaardingen

De inwoners van Vlaardingen moeten gemiddeld 1,4 kilometer reizen naar de dichtstbijzijnde sporthal; dat is vergelijkbaar met het landelijke gemiddelde en het gemiddelde in de VSG-regio Rotterdam Rijnmond (tabel 3.3). Voor circa 5.200 inwoners van Vlaardingen (veelal woonachtig in Vlaardinger Ambacht) zijn de Margriethallen, gelegen in Schiedam, de dichtstbijzijnde sporthallen. Voor circa 500 inwoners (tevens veelal woonachtig in Vlaardinger Ambacht) is de afstand tot de dichtstbijzijnde sporthal (de Westwijkhallen of De Polderpoort) groter dan 3 kilometer¹¹.

De dichtstbijzijnde sporthal of -zaal is voor de gemiddelde inwoner van Vlaardingen binnen een kilometer te bereiken. Voor alle inwoners van Vlaardingen is de afstand tot de dichtstbijzijnde sporthal of sportzaal minder dan 3 kilometer. De gemiddelde afstand tot de dichtstbijzijnde sporthal, -zaal of gymzaal is in Vlaardingen circa 500 meter.

In de bereikbaarheid van de binnensportruimtes is een duidelijke scheiding naar wijken te maken (tabel 3.3). Door het ontbreken van een sporthal in zuidoosten van de gemeente moeten de inwoners van Oostwijk, Vlaardinger Ambacht en Vlaardingen Centrum gemiddeld het verst reizen naar de dichtstbijzijnde sporthal. Door de ligging van de sportzalen in de gemeente, verdwijnen de verschillen naar wijk in de gemiddelde afstanden naar de dichtstbijzijnde binnensportruimte.

Tabel 3.3 Gemiddelde afstand (gemeten over de weg, in kilometers) inwoners Vlaardingen naar dichtstbijzijnde binnensportruimte naar type en wijk in 2019

	Sporthal	Sporthal of -zaal	Sporthal, -zaal of gymzaal
Centrum	1,7	0,9	0,6
Westwijk	0,8	0,8	0,5
Vettenoordse Polder	2,9	1,0	1,0
Oostwijk	2,2	0,8	0,4
Vlaardinger Ambacht	1,8	0,7	0,5
Holy Zuid	0,8	0,8	0,6
Holy Noord	1,3	1,3	0,5
Broekpolder	-	-	-
Vlaardingen	1,4	0,9	0,5
<i>VSG-regio Rotterdam Rijnmond</i>	<i>*1,2</i>	<i>n.b.</i>	<i>n.b.</i>
<i>Nederland</i>	<i>*1,6</i>	<i>n.b.</i>	<i>n.b.</i>

* Bron: Brancherapport Sportaccommodaties in Nederland: Kaarten en kengetallen, Mulier Instituut, 2016.

Ten opzichte van onderwijslocaties

De spreiding van de binnensportruimtes over Vlaardingen dient dusdanig te zijn dat de gemeente voldoet aan haar taakstelling om te voorzien in binnensportruimte voor het bewegingsonderwijs. De binnensportruimte waar de scholen hun gymlessen geven, moet binnen een bepaalde afstand vanaf het schoolgebouw te bereiken zijn, in het vervolg de normafstand genoemd.

¹¹ 3 kilometer wordt beschouwd als de gemiddelde afstand die men bereid is om te overbruggen voor sportbeoefening (Sportaccommodaties in Beeld, Mulier Instituut, 2015).

De normafstand die van toepassing is op een school, is afhankelijk van het aantal klokuren waarvoor de gemeente ruimte ter beschikking moet stellen¹². De kortste normafstand van toepassing op het basisonderwijs en het speciaal onderwijs (sbo & (v)so) is 1.000 meter; voor het voortgezet onderwijs 2.000 meter. De afstanden zijn gemeten langs de openbare weg¹³.

In bijlage 2 zijn de binnensportruimtes opgenomen binnen 1.000 meter van de onderwijslocaties voor het basisonderwijs (dan wel de drie dichtstbijzijnde binnensportruimtes) en de binnensportruimtes binnen 2.000 meter van de onderwijslocaties voor het voortgezet onderwijs.

Basisonderwijs

32 van de 33 onderwijslocaties voor het basisonderwijs in Vlaardingen hebben ten minste één binnensportruimte binnen 1.000 meter (gemeten over de weg) van het schoolgebouw. De locatie aan de Curaçolaan van basisschool Van Kampen heeft als enige onderwijslocatie geen binnensportruimte binnen 1.000 meter. Van Kampen - Curaçolaan maakt gebruik van gymzaal Baanstraat. De afstand tussen het schoolgebouw en de gymzaal bedraagt 1.130 meter. Op de locatie van Van Kampen aan de Curaçolaan wordt alleen het onderwijs voor groep 8 verzorgd, met een bijbehorend laag aantal klokuren bewegingsonderwijs, waardoor de 1.130 meter binnen de voor de school geldende normen valt.

Wanneer alleen de gemeentelijke binnensportruimtes worden meegenomen, hebben 29 van de 33 onderwijslocaties ten minste één binnensportruimte binnen 1.000 meter van het schoolgebouw. Naast Van Kampen - Curaçolaan hebben De Klimop (Stadhouderslaan 1 & 3) en Het Breinpaleis dan geen binnensportruimte binnen 1.000 meter. De dichtstbijzijnde gemeentelijke binnensportruimte voor De Klimop (Stadhouderslaan 1 & 3) is gymzaal Lissabonweg (1.230 meter). Voor het bewegingsonderwijs maakt de school in werkelijkheid ook gebruik van deze gymzaal. Gelet op het beperkte aantal klokuren bewegingsonderwijs van De Klimop (Stadhouderslaan 1 & 3), valt gymzaal Lissabonweg binnen de normafstand die van toepassing is. De dichtstbijzijnde gemeentelijke binnensportruimte voor Het Breinpaleis is tevens gymzaal Lissabonweg (1.320 meter). Het Breinpaleis geeft haar bewegingsonderwijs echter in de dichterbij gelegen (niet-gemeentelijke) sporthal Holy (Korhoenlaan; 730 meter).

Speciaal onderwijs (sbo & (v)so)

De Ericaschool ((v)so) heeft twee gemeentelijke binnensportruimtes binnen 1.000 meter van het schoolgebouw: gymzalen Delftseveerweg en Thorbeckestraat. De school geeft haar bewegingsonderwijs in sportzaal De Polderspoort (1.050 meter) en gymzaal Delftseveerweg. De Kameleon (sbo) heeft geen gemeentelijke binnensportruimte binnen 1.000 meter van het schoolgebouw. De afstand tot gymzaal Lissabonweg bedraagt 1.080 meter. De school geeft haar bewegingsonderwijs in (de niet-gemeentelijke) sporthal Holy (Korhoenlaan; 340 meter).

Voortgezet onderwijs

Alle onderwijslocaties voor het voortgezet onderwijs hebben tenminste één binnensportruimte binnen 1.000 meter van het schoolgebouw. Binnen 2.000 meter hebben alle onderwijslocaties tenminste één gemeentelijke binnensportruimte.

¹² In hoofdstuk 4 wordt het aantal klokuren bewegingsonderwijs behandeld.

¹³ Zie: Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Vlaardingen 2015.

4. Behoefte

In dit hoofdstuk beschrijven we de normatieve behoefte aan binnensportruimte vanuit de (georganiseerde) binnensport en het bewegingsonderwijs. Hierbij baseren we ons op landelijke normen en richtlijnen.

4.1 (Georganiseerde) binnensport

De behoefte aan sporthallen en sportzalen voor de (georganiseerde) binnensport kan worden berekend aan de hand van draagvlakcijfers uit de Planologische Kengetallen. De behoefte aan sporthallen en sportzalen wordt weergegeven in een bandbreedte, met een (theoretische) minimale behoefte (het minimaal aantal benodigde accommodaties) en een (theoretische) maximale behoefte (het maximaal aantal benodigde accommodaties).

Gymzalen en andere overdekte sportaccommodaties zonder vastgestelde normen (zoals danszalen, dojo's en turnhallen) kunnen een deel van de (sportspecifieke) vraag naar sporthallen en sportzalen opvangen.

Gemeente

In Vlaardingen bestaat in 2019 voor de (georganiseerde) binnensport een behoefte van drie tot vier sporthallen, en tussen de vijf en zeven sportzalen. Het aanbod van vier sporthallen is conform de maximale behoefte; het aanbod van twee sportzalen ligt (ruim) onder de behoeftebandbreedte (tabel 4.1).

De behoefte aan sporthallen en sportzalen in Vlaardingen vertaalt zich naar een behoefte van tussen de 20 en 26 zaaldelen. Het aanbod aan sporthallen en sportzalen in Vlaardingen vertaalt zich naar zestien zaaldelen; een aanbod (ruim) onder de behoeftebandbreedte.

De verwachting is dat de totale bevolking van Vlaardingen tot en met 2035 redelijk constant blijft. De bijhorende normatieve behoefte aan binnensportruimte blijft derhalve ook redelijk constant (tabel 4.1).

Wijken

Sportaccommodaties hebben een verzorgingsgebied dat niet ophoudt bij de wijkgrens (of de gemeentegrens). Dat wil zeggen dat de sporters die gebruikmaken van de sportaccommodatie niet per definitie woonachtig hoeven te zijn in dezelfde wijk (of gemeente) als waar de sportaccommodatie zich bevindt.

Om toch inzicht te krijgen in waar in Vlaardingen de grootste behoefte aan sporthallen en sportzalen bestaat, is de gemeentelijke behoefte in tabel 4.2 uitgesplitst naar wijk. De grootste behoefte bestaat in Vlaardingen Centrum, met een behoefte aan één sporthal en één tot twee sportzalen (vier tot zes zaaldelen).

Tabel 4.1 Gemeentebrede vraag-aanbodanalyse sporthallen en sportzalen Vlaardingen (o.b.v. Planologische Kengetallen) in 2019, 2025 en 2035

Type	Aanbod	Behoefte		Overschot (+) / tekort (-)	
		Min.	Max.	Min.	Max.
Sporthallen (3 zaaldelen)					
2019	4	3 (3,2)	4 (4,2)	+1	-
2025	4	3 (3,2)	5 (4,3)	+1	-1
2035	4	3 (3,2)	5 (4,3)	+1	-1
Sportzalen (2 zaaldelen)					
2019	2	5 (5,1)	7 (6,3)	-3	-5
2025	2	5 (5,2)	7 (6,4)	-3	-5
2035	2	5 (5,1)	7 (6,4)	-3	-5
Zaaldelen					
2019	16	20 (19,6)	26 (25,3)	-4	-10
2025	16	20 (20,0)	26 (25,8)	-4	-10
2035	16	20 (19,8)	26 (25,6)	-4	-10

Tabel 4.2 Behoefte sporthallen en sportzalen Vlaardingen naar wijk (o.b.v. Planologische Kengetallen) in 2019

Wijk	Aanbod	Sporthallen		Aanbod	Sportzalen		Aanbod	Zaaldelen	
		Behoefte			Behoefte			Behoefte	
		Min.	Max.		Min.	Max.		Min.	Max.
Centrum	-	1 (0,7)	1 (0,9)	1	1 (1,1)	2 (1,4)	2	4 (4,2)	6 (5,4)
Westwijk	2	1 (0,5)	1 (0,7)	-	1 (0,9)	1 (1,1)	6	4 (3,4)	5 (4,4)
Vettenoordse Polder	-	- (0,0)	- (0,0)	-	- (0,1)	- (0,1)	-	- (0,2)	1 (0,3)
Oostwijk	-	1 (0,3)	1 (0,4)	-	1 (0,5)	1 (0,7)	-	2 (2,1)	3 (2,7)
Vlaardinger Ambacht	-	1 (0,6)	1 (0,7)	1	1 (0,9)	1 (1,1)	2	4 (3,5)	5 (4,5)
Holy Zuid	1	1 (0,4)	1 (0,5)	-	1 (0,7)	1 (0,8)	3	3 (2,5)	4 (3,3)
Holy Noord	-	1 (0,6)	1 (0,8)	-	1 (0,9)	1 (1,2)	-	4 (3,7)	5 (4,7)
Broekpolder	1	-	-	-	-	-	3	-	-

4.2 Bewegingsonderwijs

Het bewegingsonderwijs is een verplicht vak in het basisonderwijs, speciaal onderwijs (sbo & (v)so) en het voortgezet onderwijs. Scholen zijn echter vrij in het kiezen van de duur en frequentie van de gymlessen.

In Vlaardingen is vastgelegd dat het college van burgemeester en wethouders jaarlijks bepaalt hoeveel uur in binnensportruimtes door de gemeente beschikbaar moet worden gesteld voor het bewegingsonderwijs van de scholen gevestigd in de gemeente¹⁴. Uitgangspunt hierbij is per gymgroep (groep van 6- tot 12-jarigen) in het basisonderwijs twee gymlessen van 45 minuten (1,5 klokuur) en per gymgroep in het speciaal onderwijs (sbo & (v)so) drie gymlessen van 45 minuten (2,25 klokuur). Het aantal klokuren voor het voortgezet onderwijs is afhankelijk van het aantal leerlingen. De scholen kunnen echter minder of meer uren aanvragen (tegen betaling).

In het vervolg wordt het aantal klokuren waarvoor de gemeente wekelijks ruimte beschikbaar moet stellen, de normatieve behoefte genoemd.

Gemeente

De basisscholen in Vlaardingen hebben in totaal een normatieve behoefte van 243 klokuren in het schooljaar 2018/'19. Een deel hiervan wordt geacommodeerd als schoolzwemmen. De veertien (van de twintig) basisscholen die schoolzwemmen aanbieden, geven wekelijks in totaal tien klokuren 'natte' gymlessen. Indien alle gymlessen van de basisscholen in een binnensportruimte geacommodeerd moeten worden (conform de gemeentelijke verordening), zijn minimaal tien zaaldelen nodig (tabel 4.3)¹⁵.

De twee scholen voor het speciaal onderwijs (sbo & (v)so) hebben een behoefte van 77,75 klokuur in het schooljaar 2018/'19. Beide scholen bieden schoolzwemmen aan. Wekelijks bieden de scholen in totaal 1,75 klokuur 'natte' gymlessen aan. Indien alle gymlessen in een binnensportruimte geacommodeerd moeten worden (conform de gemeentelijke verordening), zijn minimaal drie zaaldelen nodig (tabel 4.3).

De vier scholen voor het voortgezet onderwijs beschikken allen over één of meerdere eigen gymzalen (negen in totaal) die zij optimaal voor het eigen bewegingsonderwijs kunnen benutten. Wanneer de eigen capaciteit niet afdoende is voor het accommoderen van de normatieve behoefte, dient de gemeente ruimte beschikbaar te stellen in andere binnensportruimtes. De gemeente heeft in totaal in het schooljaar 2018/'19 circa 230 klokuren toegekend aan de vo-scholen in andere binnensportruimtes. Voor dit aantal klokuren zijn minimaal zeven zaaldelen nodig.

¹⁴ Zie: Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Vlaardingen 2015.

¹⁵ Voor het (speciaal) basisonderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs wordt ervan uitgegaan dat in een schoolweek in één zaaldeel tijdens de reguliere lestijden maximaal 34 gymlessen van 45 minuten ingeroosterd kunnen worden (in totaal 26 klokuren), en voor het voortgezet onderwijs maximaal 40 lessen van 50 minuten (in totaal 34 klokuren).

In Vlaardingen liggen 28 af te scheiden zaaldelen (rekening houdende met de aanwezige scheidingswanden in de sporthallen en sportzalen¹⁶), waarvan dertien in gemeentelijke eigendom. Derhalve is gemeentebreed voldoende ruimte aanwezig om aan de behoefte te voldoen. Hierbij zijn de af te leggen afstanden tussen de onderwijslocaties en de (gemeentelijke) binnensportruimtes buiten beschouwing gelaten.

Tabel 4.3 Minimaal benodigd aantal zaaldelen t.b.v. bewegingsonderwijs scholen Vlaardingen, naar onderwijstype, in het schooljaar 2018/'19

	Aantal onderwijslocaties	Behoefte		Klokuren schoolzwemmen
		Klokuren	Af te scheiden zaaldelen	
Basisonderwijs	29	243,00	10 (9,4)	10,00
Speciaal onderwijs (sbo & (v)so)	2	77,75	3 (3,0)	1,75
Voortgezet onderwijs	8	[^] 233,00	7 (6,9)	-

[^] Het aantal klokuren bij het voortgezet onderwijs betreft het aantal klokuren dat de gemeente aan de vo- scholen heeft toegekend dat niet in de binnensportruimtes van de scholen zelf kan plaatsvinden. De vo- scholen beschikken over eigen binnensportruimtes waar gymlessen plaatsvinden.

Bron: Gemeente Vlaardingen, 2018. Bewerking: Mulier Instituut.

Wijken

Het bewegingsonderwijs van scholen hoeft niet per definitie plaats te vinden in een sportruimte gelegen in dezelfde wijk als waar het schoolgebouw is gevestigd. Dit is echter wel het geval bij 31 van de 33 basisonderwijslocaties en bij beide scholen voor het speciaal onderwijs (sbo & (v)so) (schoolzwemmen buiten beschouwing gelaten). Alleen basisschool De Klimop (Stadhouderslaan 1 & 3), gelegen in Holy Zuid, geeft haar bewegingsonderwijs in een binnensportruimte gelegen in een andere wijk dan waar de school is gevestigd, namelijk in gymzaal Lissabonweg gelegen in Holy Noord. Dit is de dichtstbijzijnde gemeentelijke binnensportruimte gezien vanaf De Klimop (1.230 meter).

De scholen voor het voortgezet onderwijs, met uitzondering van het Groen van Prinstererlyceum, wijken uit naar de dichtstbijzijnde sporthal(len) voor het bewegingsonderwijs (dat niet in de eigen binnensportruimtes geacommodeerd kan worden). Alleen het Groen van Prinstererlyceum maakt alleen gebruik van de eigen gymzaal voor het bewegingsonderwijs. De sporthallen waar de scholen voor het voortgezet onderwijs gebruik van maken liggen (ruim) binnen de normafstand van twee kilometer van de desbetreffende onderwijslocaties.

¹⁶ Sporthal Holy (Korhoenlaan; drie af te scheiden zaaldelen), De Polderpoort (drie), Westwijkhallen (vier), Babberspolder (twee), Baanstraat (één) en vijftien gymzalen.

Om inzicht te krijgen in waar in Vlaardingen de grootste behoefte aan binnensportruimte ten behoeve van het bewegingsonderwijs bestaat, is in tabel 4.4 de behoefte uitsplitst naar wijk. Hierbij moet worden aangemerkt dat het bewegingsonderwijs niet per definitie gegeven hoeft te worden in een binnensportruimte gelegen in dezelfde wijk als waar het schoolgebouw is gevestigd. Met name het voortgezet onderwijs kan vanwege de ruimere normafstand uitwijken naar binnensportruimtes elders in de gemeente.

Hieronder wordt per wijk gekeken naar de normatieve behoefte per wijk, het aanbod in de wijk, en de uitwijkmogelijkheden binnen 1.000 meter van de schoolgebouwen. Binnen de normen van de gemeentelijke verordening zijn echter meer mogelijkheden om de behoefte elders te accommoderen (ruimere normafstanden).

Vlaardingen Centrum

Sportzaal Baanstraat (één zaaldeel) en gymzaal Thorbeckestraat (één zaaldeel), beiden in gemeentelijke eigendom, bieden niet voldoende capaciteit voor het bewegingsonderwijs van de basisscholen gelegen in de wijk (De Bavinck, Het Palet (Centrum), Het Visnet, IKC Van Kampen en Vlaardingse Dagschool Erasmus).

Voor De Bavinck, Het Palet (Centrum) en Vlaardingse Dagschool Erasmus is binnen 1.000 meter ook de gemeentelijke gymzaal Deltseveerweg (gelegen in Oostwijk) bereikbaar. Deze gymzaal wordt echter al volledig benut door de scholen gelegen in Oostwijk. Het Visnet heeft ook de gemeentelijke gymzaal Oosterstraat (gelegen in Oostwijk) binnen 1.000 meter bereikbaar. Deze gymzaal wordt echter al volledig benut door de scholen gelegen in Oostwijk. Voor IKC Van Kampen is geen andere binnensportruimte binnen 1.000 meter bereikbaar.

Een deel van het tekort aan binnensportruimte wordt ingevuld door het schoolzwemmen van de desbetreffende scholen.

Westwijk

In Westwijk staan voldoende (gemeentelijke) binnensportruimtes om de normatieve behoefte van de scholen gevestigd in de wijk te accommoderen.

Oostwijk

De gemeentelijke gymzalen Deltseveerweg en Oosterstraat bieden niet voldoende capaciteit voor het bewegingsonderwijs van de scholen gevestigd in de wijk (De Globe/De Klinker, Het Spectrum en de Ericaschool. De Ericaschool ((v)so) wijkt voor het bewegingsonderwijs uit naar De Polderpoort (gelegen in de Broekpolder, 1.050 meter).

De Globe/De Klinker heeft binnen 1.000 meter van het schoolgebouw ook sportzaal Baanstraat (gelegen in Vlaardingen Centrum) bereikbaar. Deze sportzaal wordt echter al volledig benut door de scholen in Vlaardingen Centrum. Het Spectrum heeft binnen 1.000 meter van het schoolgebouw ook sportzalen Babberspolder (gelegen in Vlaardingen Ambacht) en Baanstraat (gelegen in Vlaardingen Centrum) bereikbaar. Beide sportzalen worden echter al volledig benut door de scholen in de desbetreffende wijken.

Een deel van het tekort aan binnensportruimte wordt ingevuld door het schoolzwemmen van de desbetreffende scholen

Vlaardinger Ambacht

Voor de basisscholen in Vlaardinger Ambacht (De Avonturijn, Het Christal, IKC Jan Ligthart, Jenaplan Vlaardingen en IKC Ambacht) biedt sportzaal Babberspolder (twee zaaldelen), de enige gemeentelijke binnensportruimte in de wijk, niet voldoende capaciteit om de normatieve behoefte te accommoderen. De twee niet-gemeentelijke zaaldelen in Vlaardinger Ambacht betreffen de gymzalen van het Groen van Prinstererlyceum. Het lyceum heeft beide gymzalen nodig voor het eigen bewegingsonderwijs.

Sportzaal Babberspolder en de gymzalen van het Groen van Prinstererlyceum zijn voor De Avonturijn, Het Christal, IKC Jan Ligthart en Jenaplan Vlaardingen de enige binnensportruimtes binnen 1.000 meter van het schoolgebouw. IKC Ambacht heeft naast sportzaal Babberspolder, ook gymzaal Delftseveerweg (gelegen in Oostwijk) binnen 1.000 meter bereikbaar. Deze gymzaal wordt echter al volledig benut door de scholen gelegen in Oostwijk. IKC Ambacht moet daarom uitwijken naar gymzaal Oosterstraat (gelegen in Oostwijk). De afstand tussen IKC Ambacht en gymzaal Oosterstraat betreft meer dan 1.000 meter (1.370 meter)¹⁷.

Holy Zuid

De basisscholen Het Breinpaleis en Het Palet (Holy), en De Kameleon (school voor speciaal basisonderwijs) maken gebruik van de niet-gemeentelijke sporthal Holy (Korhoenlaan) in de wijk. De niet-gemeentelijke binnensportruimtes in de wijk betreffen de gymzalen van Sint Jozef Mavo (twee) en het Geuzencollege (locatie Holy). De vo-scholen in de wijk maken naast de eigen gymzalen en sporthal Holy (Korhoenlaan) gebruik van de Westwijkhallen (gelegen in Westwijk) en de Polderpoort (gelegen in de Broekpolder).

Holy Noord

In Holy Noord staan voldoende (gemeentelijke) binnensportruimtes om de normatieve behoefte van de scholen gevestigd in de wijk te accommoderen.

¹⁷ De afstand tussen IKC Ambacht en gymzaal Oosterstraat (1.370 meter) valt binnen de normafstand die van toepassing is op IKC ambacht op basis van de normatieve behoefte.

Tabel 4.4 Minimaal benodigd aantal zaaldelen t.b.v. bewegingsonderwijs Vlaardingen naar wijk in het schooljaar 2018/'19

Wijk	Onderwijstype	Aantal onderwijs- locaties	Behoefte		Aanbod	Klokuren schoolzwemmen
			Klokuren	Zaaldelen		
Centrum	bo	7	55,50	3 (2,1)	2 (2)	2,000
Westwijk	bo	4	48,00	2 (1,8)	8 (4)	1,500
	vo	3	[^] 68,00	2 (2,0)		-
Vettenoordse Polder	-	-	-	-	- (-)	-
Oostwijk	bo	4	16,50	1 (0,6)	2 (2)	1,625
	so ((v)so)	1	59,75	3 (2,3)		1,000
Vlaardinger Ambacht	bo	7	58,50	3 (2,3)	4 (2)	0,875
	vo	1	-	-		-
Holy Zuid	bo	3	18,00	1 (0,7)	6 (0)	1,500
	so (sbo)	1	15,75	1 (0,7)		0,750
	vo	4	[^] 165,00	5 (4,9)		-
Holy Noord	bo	4	46,50	2 (1,8)	3 (3)	2,500
Broekpolder	-	-	-	-	3 (0)	-

[^] Het aantal klokuren bij het voortgezet onderwijs betreft het aantal klokuren dat de gemeente aan de vo-scholen heeft toegekend dat niet in de accommodaties van de scholen zelf kan plaatsvinden. De vo-scholen beschikken over eigen accommodaties waar gymlessen plaatsvinden.

Toekomst

De verwachting is dat in totaal op de scholen gevestigd in Vlaardingen de komende jaar het aantal leerlingen zal toenemen. Het totale aantal leerlingen in 2035 zal circa 1.000 hoger zijn dan in het schooljaar 2018/'19. De druk op capaciteit van de binnensportruimtes voor het bewegingsonderwijs daarmee oplopen. In hoeverre dit zijn weerslag in de praktijk heeft op de ruimtebehoefte voor het bewegingsonderwijs is afhankelijk van de toename in het aantal groepen waaraan bewegingsonderwijs wordt gegeven.

Continuerooster

De verschuiving van het traditionele schoolrooster naar het continuerooster zorgt voor een extra belasting op de beschikbaarheid van binnensportruimtes voor het bewegingsonderwijs. Hoewel de onderwijstijd gelijk blijft, kunnen scholen door het continuerooster korter gebruik maken van een binnensportruimte (tot 14:00 uur in plaats van 15:15 uur, afhankelijk van de lestijden). De theoretisch capaciteit van een binnensportruimte voor het bewegingsonderwijs blijft zodoende gelijk, maar de praktische haalbaarheid van deze capaciteit wordt verkleind.

Schoolzwemmen

Veertien (van de twintig) basisscholen in Vlaardingen bieden zwemlessen aan. Wekelijks geven zij in totaal tien klokuren 'natte' gymlessen. Ook de scholen voor het speciaal onderwijs (sbo & (v)so) bieden zwemlessen aan, in totaal wekelijks 1,75 klokuur. Wanneer deze scholen besluiten te stoppen met schoolzwemmen, zullen deze uren ondergebracht moeten worden in een binnensportruimte. Gelet op de huidige knelpunten, zal het wegvallen van het schoolzwemmen niet opgevangen kunnen worden in de bestaande binnensportruimtes.

Derde gymles

De gemeente Vlaardingen dient voor elke gymgroep in het basisonderwijs wekelijks tweemaal 45 minuten binnensportruimte ter beschikking te stellen. In drie wijken worden reeds knelpunten geconstateerd om aan deze taakstelling te voldoen. Bij de overige wijken ontstaan, met een enkele uitzondering, ook problemen bij het doorvoeren van een derde gymles in de binnensportruimtes.

5. Gebruik

In dit hoofdstuk kijken we naar het plaatsgevonden gebruik van de gemeentelijke binnensportruimtes in Vlaardingen. Dit gebeurt aan de hand van de reserveringsoverzichten van het kalenderjaar 2018.

5.1 Sporthallen en -zalen

Jaar

In tabel 5.1 staat het totale jaargebruik (in gewogen uren¹⁸) van de sporthallen en -zalen naar doeleinde. In de tabel zijn ook de niet-gemeentelijke sporthallen De Polderpoort en Holy (Korhoenlaan) opgenomen¹⁹. De Westwijkhallen worden overwegend voor sportdoeleinden gebruikt, waar de sportzalen overwegend voor het bewegingsonderwijs worden gebruikt. Opvallend is het relatieve lage gebruik van Westwijk II; over het hele jaar (maandag t/m zondag; van 08:00 tot 23:00 uur) gezien is de hal slechts voor 19 procent van de tijd bezet.

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en NOC*NSF hebben beiden richtlijnen voor de bouw en exploitatie van sporthallen en -zalen opgesteld. Deze richtlijnen gaan uit van het (potentiële) jaargebruik (in uren). De VNG adviseert dat voor de bouw en exploitatie van een sporthal of -zaal een minimale behoefte van 1.600 uur per jaar moet bestaan. Dit aantal is inclusief onderwijsgebruik. NOC*NSF hanteert een richtlijn van 1.400 uur sportgebruik. Dit aantal is exclusief onderwijsgebruik.

De Polderpoort voldoet zowel aan de VNG-richtlijn als aan de NOC*NSF-richtlijn. Sporthal Holy (Korhoenlaan) voldoet wel aan de VNG-richtlijn, maar niet aan de NOC*NSF-richtlijn¹⁹. Het jaargebruik van de Westwijkhallen voldoet niet aan de twee richtlijnen. De twee sportzalen voldoen aan de VNG-richtlijn, maar niet aan de NOC*NSF-richtlijn.

De Westwijkhallen worden, bewegingsonderwijs buiten beschouwing gelaten, voornamelijk gebruikt voor handbal/korfbal²⁰ en zaalvoetbal. Het sportgebruik in sportzaal Baanstraat bestaat bijna uitsluitend uit Tai Chi Oigong en diverse gevechtssporten; het sportgebruik van de Babberspolder bestaat voornamelijk uit diverse gevechtssporten. De categorie 'overig sportgebruik' bij Westwijk I en de Babberspolder is hoog als gevolg van het gebruik op naam van Minters; een organisatie voor maatschappelijk werk in Vlaardingen (figuur 5.1).

¹⁸ Met het gewogen aantal bezette uren wordt het aantal bezette uren gecorrigeerd met een deelfactor bedoeld. Als een derde van een sporthal (een zaaldeel) is bezet, worden deze uren voor een derde meegenomen in het totale aantal bezette uren.

¹⁹ De jaarcijfers van De Polderpoort zijn aangeleverd door Stichting Beheer en Exploitatie Holy en Stichting Polderpoort; de cijfers van sporthal Holy (Korhoenlaan) door Stichting Beheer en Exploitatie Holy. Het jaargebruik van de niet-gemeentelijke sporthallen is op een andere wijze berekend dan voor de binnensportruimtes in gemeentelijke eigendom. Bij de interpretatie van de cijfers moet hiermee rekening worden gehouden.

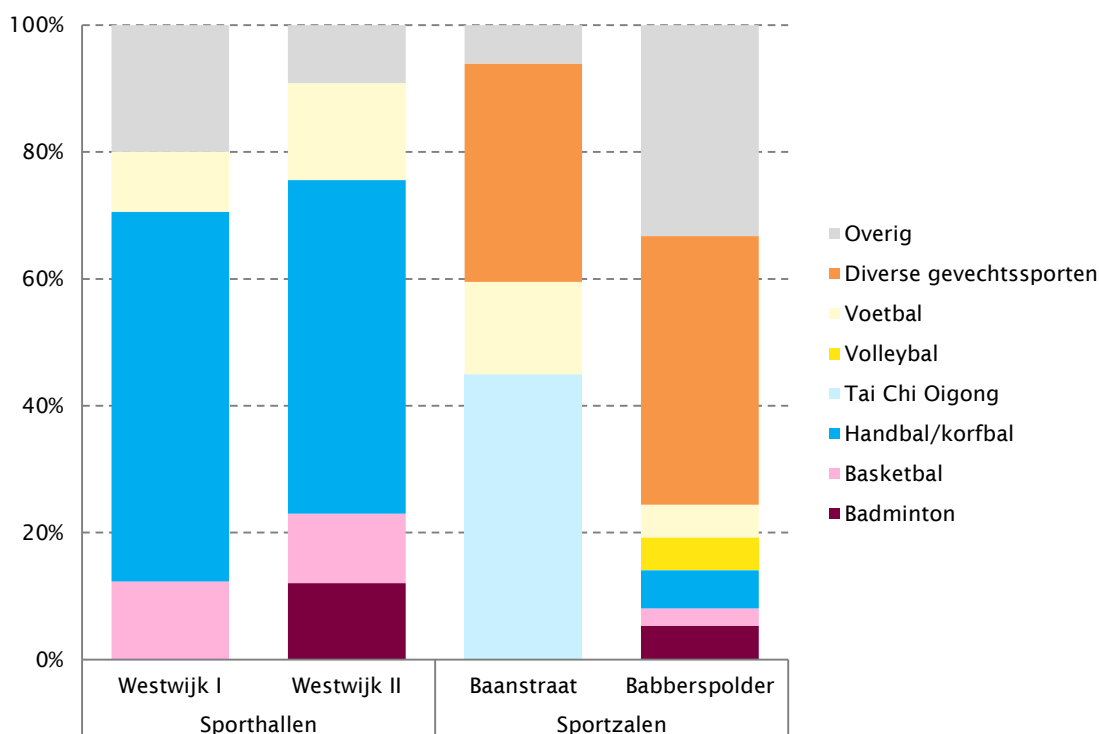
²⁰ SC Twist gebruikt de Westwijkhallen voor handbal en korfbal; een onderscheid in het gebruik naar sport is niet te maken op basis van de reserveringsoverzichten. De twee sporten zijn daarom ondergebracht in één categorie.

Tabel 5.1 Jaargebruik (in gewogen uren) naar doeleinde en jaarbezetting (in procenten) sporthallen en -zalen Vlaardingen in het kalenderjaar 2018

	Sport en overig	Bewegings-onderwijs	Totaal	Jaarbezetting (%)	VNG-richtlijn	NOC*NSF-richtlijn
<i>Sporthallen</i>						
De Polderpoort	Zie noot A	630	Zie noot A	-	Zie noot A	Zie noot A
Holy (Korhoenlaan)	Zie noot B	1.306	Zie noot B	-	Zie noot B	Zie noot B
Westwijk I	594	929	1.523	28	Voldoet niet	Voldoet niet
Westwijk II	747	319	1.066	19	Voldoet niet	Voldoet niet
<i>Sportzalen</i>						
Baarnhoeve	954	1.058	2.012	32	Voldoet	Voldoet niet
Babberspolder	630	1.066	1.697	32	Voldoet	Voldoet niet

- A) Op basis van een standaardweekrooster wordt het totale sportgebruik van De Polderpoort in 2018 op 1.800 uur geschat. Hiermee wordt voldaan aan de richtlijn van NOC*NSF; het totale jaargebruik voldoet eveneens aan de richtlijn van de VNG.
- B) Op basis van een standaardweekrooster in het reguliere seizoen en winterseizoen wordt het totale sportgebruik van sporthal Holy (Korhoenlaan) in 2018 op 1.200 uur geschat. Hiermee wordt niet voldaan aan de richtlijn van NOC*NSF. Samen met het onderwijsgebruik (1.307 uur) voldoet het totale jaargebruik wel aan de richtlijn van de VNG.

Figuur 5.1 Sportgebruik (in procenten) naar sporttak gemeentelijke sporthallen en -zalen Vlaardingen in het kalenderjaar 2018

Seizoen

Sportverenigingen, sportgroepen en scholen maken doorgaans niet het hele jaar gebruik van de binnensportruimtes. Daarom wordt hieronder naar de bezetting gekeken waar de vakantieweken (voorjaars-, mei-, zomer-, herfst-, kerstvakantie) en feestdagen buiten beschouwing worden gelaten. Binnen deze 40 weken vinden gewoonlijk de (meeste) activiteiten van de sportverenigingen plaats en geven de scholen hun bewegingsonderwijs. De 40 weken zijn verder opgedeeld in het reguliere seizoen 2018 (maart tot en met november) en het winterseizoen 2018 (januari, februari en december). In het winterseizoen vinden de binnencompetities voor de hockey- en korfbalverenigingen plaats.

Doordeweeks

De sporthallen en -zalen zijn doordeweeks overdag (08:00-16:00 uur) tijdens het reguliere seizoen gemiddeld voor 55 procent van de tijd bezet, waarbij de bezetting van Westwijk II opvallend laag is (23%). In het winterseizoen is de bezetting van de sporthallen en -zalen vergelijkbaar met de bezetting in het reguliere seizoen (gemiddeld 54 procent, figuur 5.2).

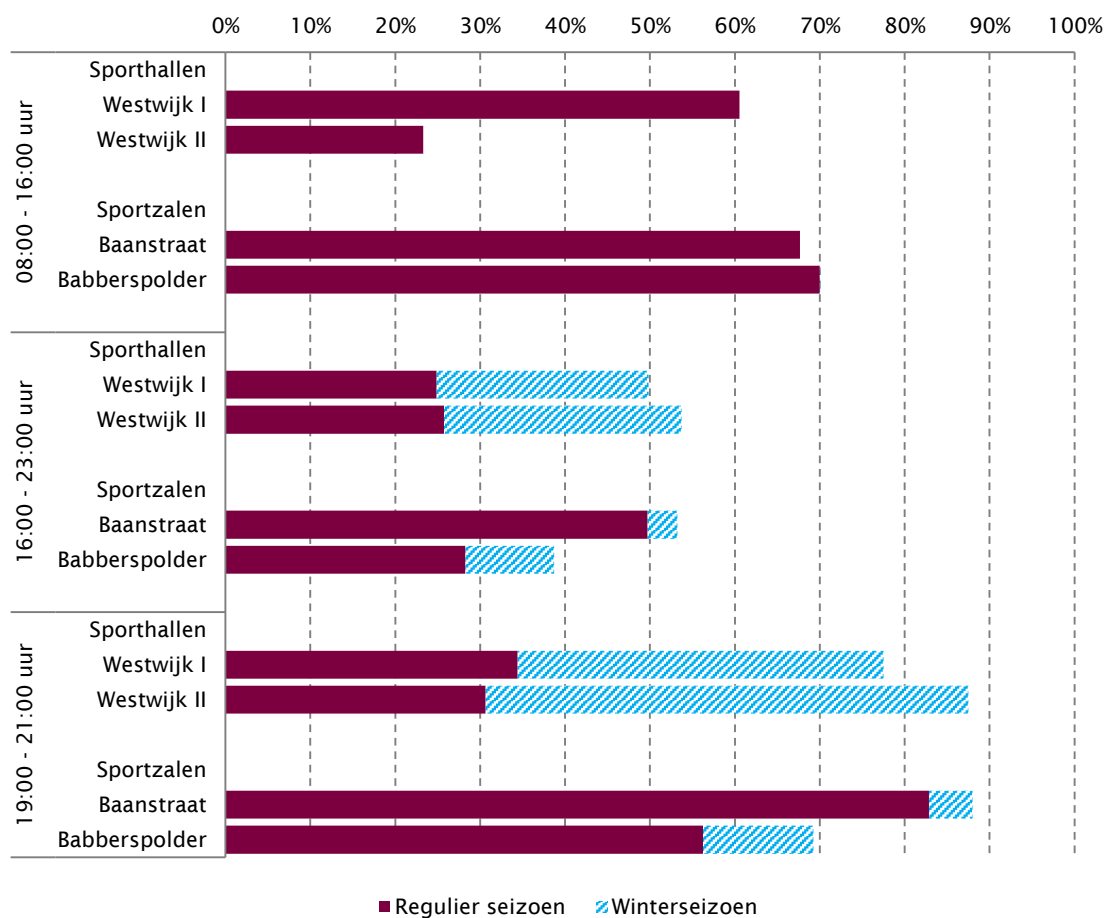
De sporthallen en -zalen staan doordeweeks gemiddeld in de middag/avond (16:00-23:00 uur) tijdens het reguliere seizoen voor meer dan de helft van de tijd leeg (gemiddelde bezetting van 32%). In het winterseizoen zijn alle sporthallen en -zalen beter bezet (gemiddelde bezetting van 49%). Tussen 19:00 en 21:00 uur is de gemiddelde bezetting van de sporthallen en -zalen het hoogst. Tijdens deze piekuren bestaat een gemiddelde bezettingsgraad van 51 procent tijdens het reguliere seizoen en 81 procent in het winterseizoen (figuur 5.2).

In bijlage 3 zijn de bezettingsgraden voor de sporthallen en -zalen per weekdag opgenomen. Overdag (08:00-16:00 uur) is zowel tijdens het reguliere seizoen als het winterseizoen in alle sporthallen en -zalen voldoende ruimte voor meer gebruik. Hetzelfde geldt voor het gebruik gedurende de middag/avond (16:00-23:00 uur); de bezetting komt veelal niet boven de 50 procent uit. Tijdens de piekuren (19:00-21:00 uur) is alleen op vrijdag structureel ruimte beschikbaar voor extra gebruik; op de andere doordeweekse dagen zijn in het winterseizoen nauwelijks mogelijkheden voor een betere bezetting, in het reguliere seizoen komt de bezetting veelal niet boven de 50 procent.

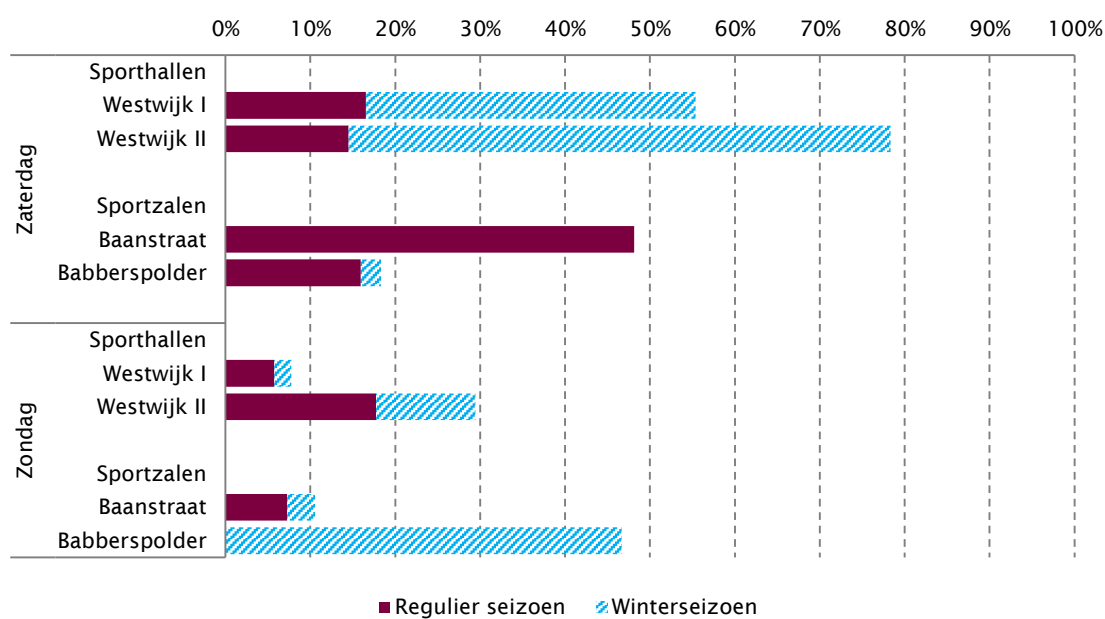
Weekend

De sporthallen en -zalen zijn tijdens het reguliere seizoen op zaterdag (tussen 09:00 en 18:00 uur) gemiddeld voor 24 procent van de tijd bezet; op zondag wordt alleen Westwijk II structureel gebruikt. Tijdens het winterseizoen is de gemiddelde bezetting 50 procent op zaterdag, waar de toename het gevolg is van het hogere gebruik van de sporthallen. Op zondag wordt, naast Westwijk II, ook Babberspolder structureel tijdens het winterseizoen gebruikt (figuur 5.3).

Figuur 5.2 Gemiddelde doordeweekse bezetting gemeentelijke sporthallen en -zalen Vlaardingen naar tijdsblok en seizoen in 2018

Figuur 5.3 Gemiddelde weekendbezetting (09:00-18:00 uur) gemeentelijke sporthallen en -zalen Vlaardingen naar seizoen in 2018

Landelijk vergeleken

De bezetting van de Vlaardingse gemeentelijke sporthallen is laag vergeleken met landelijke cijfers; de bezetting van de Vlaardingse gemeentelijke sportzalen is daarentegen vergelijkbaar met landelijke cijfers. Dat blijkt uit een vergelijking die we maakten op basis van de gegevens uit de Benchmark Gebruik Sportaccommodaties (BGS)²¹.

Doordeweekse bezetting

Overdag (08:00-16:00 uur), zowel in het reguliere seizoen als het winterseizoen, is de bezetting van Westwijk I hoger dan de benchmark; Westwijk II wordt echter overdag beperkt gebruikt, waardoor de gemiddelde bezetting van de sporthallen in Vlaardingen vergelijkbaar is met de sporthallen in de benchmark (figuur 5.4).

De Vlaardingse sporthallen zijn in de middag/avond (16:00-23:00 uur) gemiddeld minder goed bezet dan de sporthallen in de benchmark, inclusief de piekuren (19:00-21:00 uur). De toename van het gebruik van de sporthallen tijdens de piekuren in Vlaardingen in het winterseizoen ten opzichte van het reguliere seizoen is echter dusdanig dat de bezetting in het winterseizoen vergelijkbaar is met de sporthallen in de benchmark. Over de hele middag/avond is de bezetting van de Vlaardingse sporthallen in het winterseizoen alsnog lager dan de sporthallen in de benchmark (figuur 5.4).

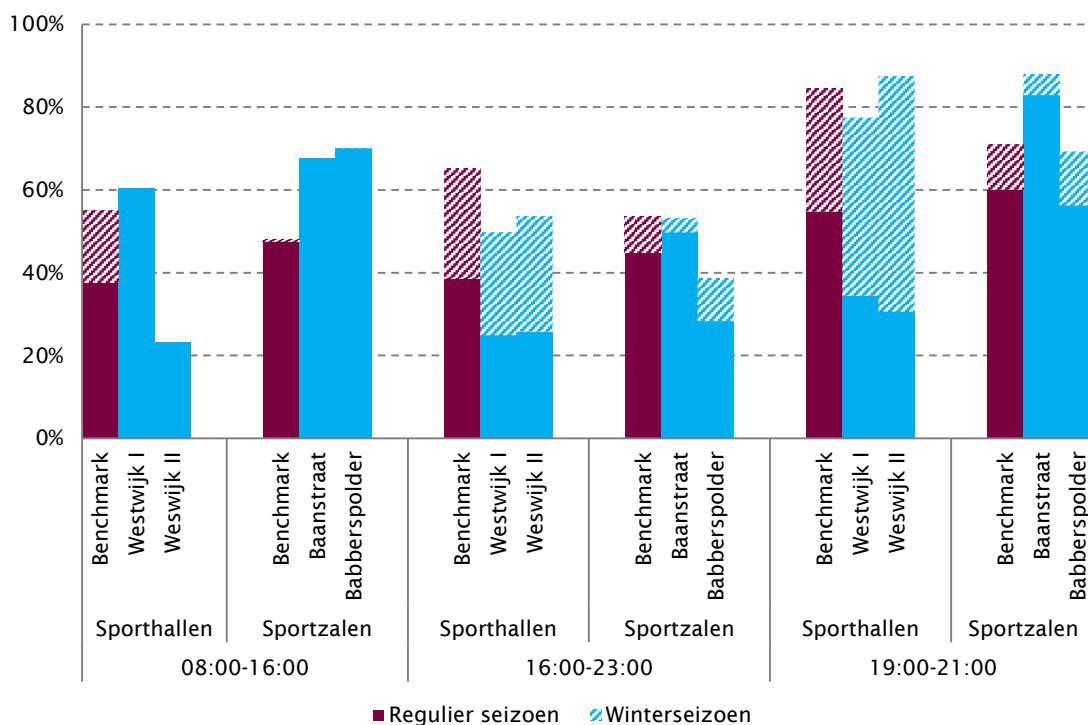
De bezetting van de sportzalen in Vlaardingen is gemiddeld overdag (08:00-16:00 uur) en tijdens de piekuren (19:00-21:00 uur) hoger dan de benchmark. Over de hele middag/avond (16:00-23:00 uur) is de bezetting in Vlaardingen vergelijkbaar met de benchmark (figuur 5.4).

Weekendbezetting

De sporthallen in Vlaardingen worden in het weekend gemiddeld minder gebruikt dan de sporthallen in de benchmark. Sportzaal Baanstraat heeft in het reguliere seizoen op zaterdag een vergelijkbare bezetting met de benchmark. In het winterseizoen wordt sportzaal Babberspolder op zondag relatief veel gebruikt ten opzichte van de benchmark. Over het geheel worden de sportzalen in Vlaardingen minder gebruikt dan de sportzalen in de benchmark (figuur 5.5).

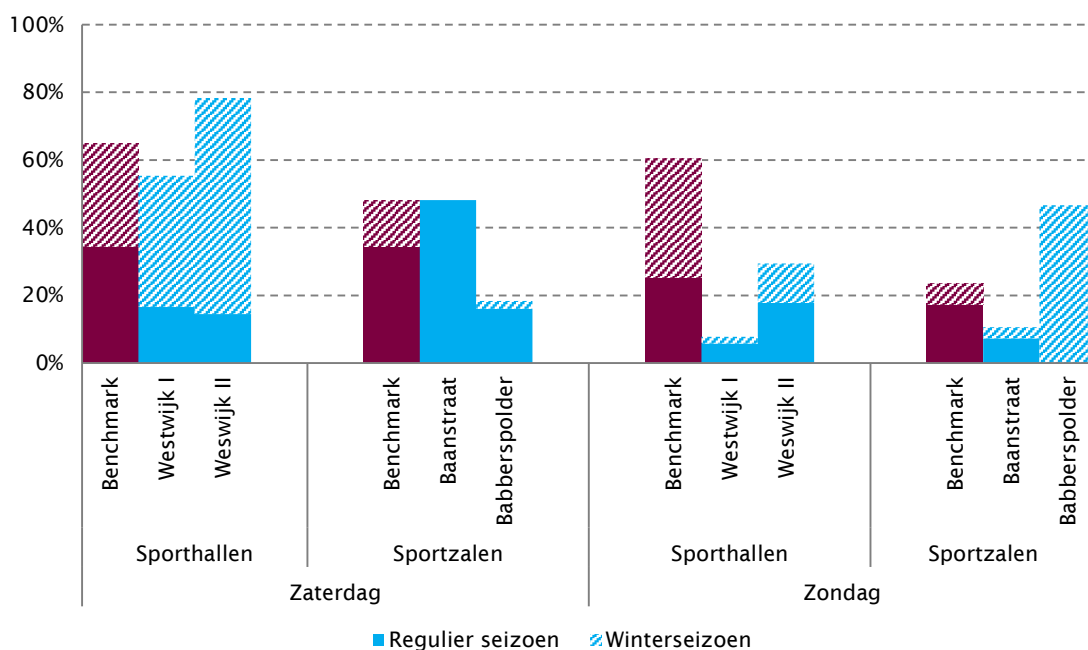
²¹ De BGS bevat van circa 400 gemeentelijke binnensportaccommodaties bezettingsgegevens. Voor de vergelijking met de Vlaardingse accommodaties zijn alleen de gemeenten met een vergelijkbaar aantal inwoners en stedelijkheid als dat van Vlaardingen meegenomen.

Figuur 5.4 Vergelijking doordeweekse bezetting gemeentelijke sporthallen en -zalen Vlaardingen met benchmark naar type, tijdsblok en seizoen

Bron: BGS, 2018

Figuur 5.5 Vergelijking weekendbezetting (09:00-18:00 uur) gemeentelijke sporthallen en -zalen Vlaardingen met benchmark naar type, tijdsblok en seizoen

Bron: BGS, 2018

5.2 Gymzalen

Jaar

De gemeentelijke gymzalen in Vlaardingen worden overwegend voor het bewegingsonderwijs gebruikt (tabel 5.2). Gymzaal Delftseveerweg wordt bijna uitsluitend voor het bewegingsonderwijs gebruikt. Op gymzaal Oosterstraat na, worden alle gymzalen voor meer dan 1.000 uur op jaarbasis gebruikt.

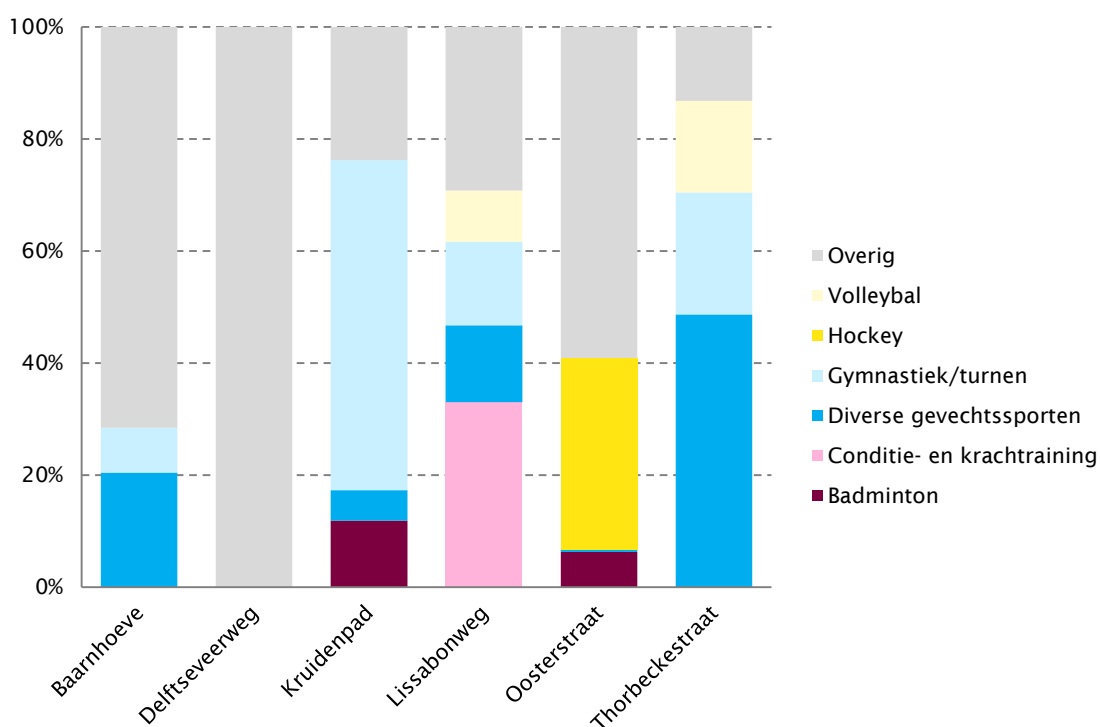
Er bestaan geen richtlijnen waar het gebruik van de gymzalen tegen afgezet kan worden.

Tabel 5.2 Jaargebruik (in gewogen uren) naar doeleinde en jaarbezetting (in procenten) gemeentelijke gymzalen Vlaardingen in het kalenderjaar 2018

Gymzaal	Sport en overig	Bewegingsonderwijs	Totaal	Jaarbezetting (%)
Baarnhoeve	452	627	1.079	20
Delftseveerweg	5	1.377	1.382	25
Kruidenpad	370	864	1.234	23
Lissabonweg	612	1.179	1.790	33
Oosterstraat	263	703	966	18
Thorbeckestraat	520	1.077	1.597	29

In figuur 5.6 staat het sportgebruik van de gymzalen uitgesplitst naar sporttak. Het ‘overig sportgebruik’ van de Baarnhoeve is relatief groot doordat het meeste sportgebruik op naam staat van UN1EK voor naschoolse activiteiten. Het beperkte sportgebruik in gymzaal Delftseveerweg staat op naam van Stichting Circusschool Hannes en Co (ingedeeld in de categorie ‘overig’ sportgebruik).

Figuur 5.6 Sportgebruik (in procenten) naar sporttak gemeentelijke sporthallen en -zalen Vlaardingen in het kalenderjaar 2018

Seizoen

De gymzalen zijn doordeweeks overdag (08:00-16:00 uur), zowel tijdens het reguliere seizoen als het winterseizoen, gemiddeld voor 64 procent van de tijd bezet, variërend van gymzaal Baarnhoeve (43%) tot gymzaal Delftseveerweg (89%, figuur 5.7).

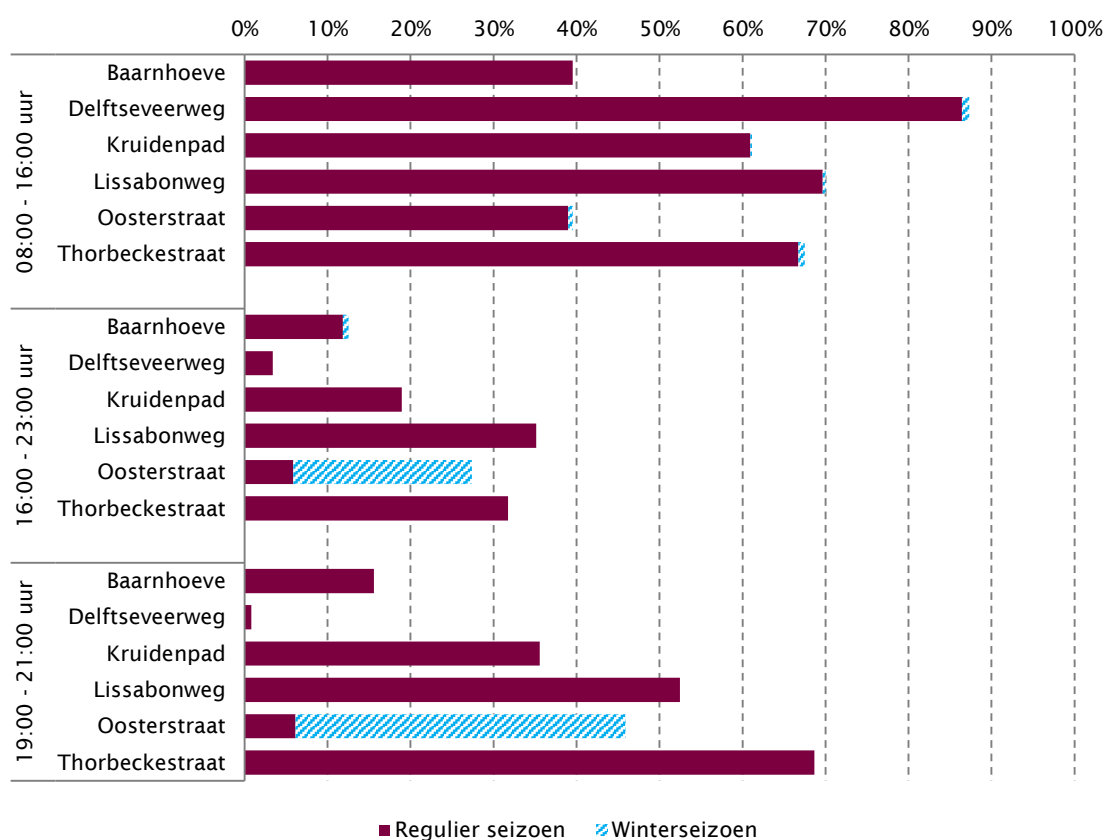
De doordeweekse bezetting in de middag/avond (16:00-23:00 uur) is, als gevolg van het beperkte sportgebruik van de gymzalen, beduidend lager dan overdag. Tijdens het reguliere seizoen zijn de gymzalen in de middag/avond voor 19 procent van de tijd bezet; in het winterseizoen voor 22 procent, grotendeels het gevolg van de hogere bezetting van gymzaal Oosterstraat (8% in het reguliere seizoen om 26% in het winterseizoen, figuur 5.7).

Tussen 19:00 en 21:00 uur is doordeweeks in het reguliere seizoen de gemiddelde bezetting van de gymzalen 30 procent, variërend van gymzaal Delftseveerweg (1%) tot gymzaal Thorbeckestraat (69%). De gemiddelde bezetting in het winterseizoen is hoger (35%), figuur 5.7).

In bijlage 3 zijn de bezettingsgraden voor de gymzalen per weekdag opgenomen.

De gymzalen worden beperkt in het weekend gebruikt.

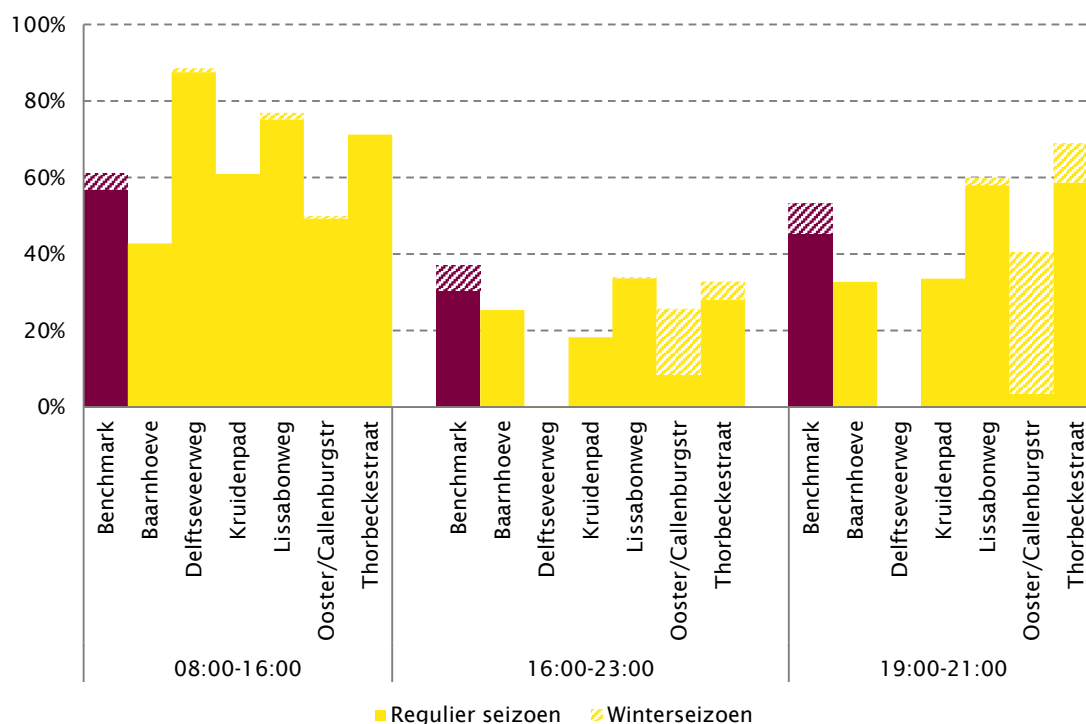
Figuur 5.7 Gemiddelde doordeweekse bezetting gemeentelijke gymzalen Vlaardingen naar tijdsblok en seizoen in 2018

Landelijk vergeleken

De Vlaardingse gymzalen hebben overdag (08:00-16:00 uur) gemiddeld een hogere bezetting dan de gymzalen in de benchmark. In de middag/avond (16:00-23:00 uur), inclusief de piekuren (19:00 - 21:00 uur) worden de gymzalen in Vlaardingens gemiddeld minder gebruikt dan de gymzalen in de benchmark (figuur 5.8).

Figuur 5.8 Vergelijking doordeweekse bezetting gemeentelijke gymzalen Vlaardingens met benchmark naar tijdsblok en seizoen

Bron: BGS, 2018.

6. Ervaring

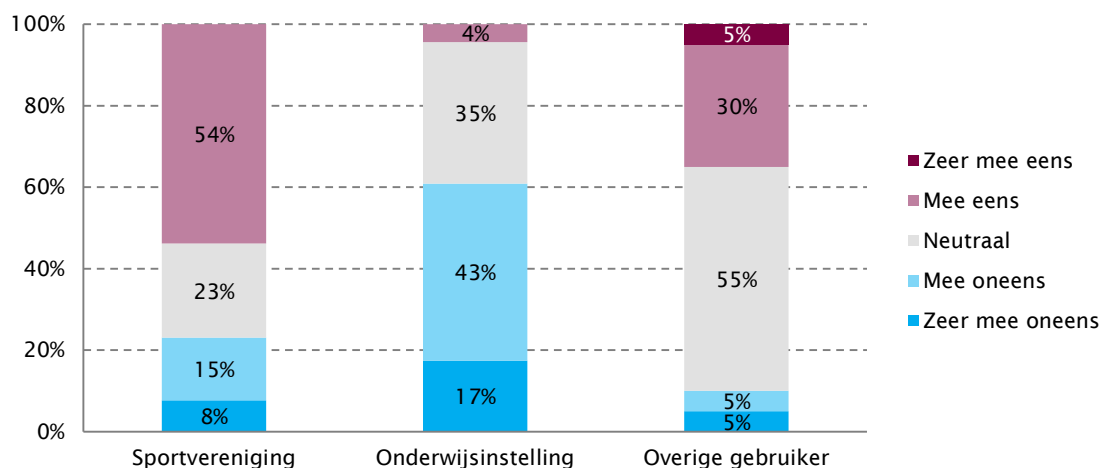
Om de behoefte, gebaseerd op landelijke normen en richtlijnen, en de uiteenzetting van het gebruik in context te plaatsen, hebben we de gebruikers van de binnensportruimtes in Vlaardingen benaderd voor het invullen van een gebruikersbevraging.

Verantwoording

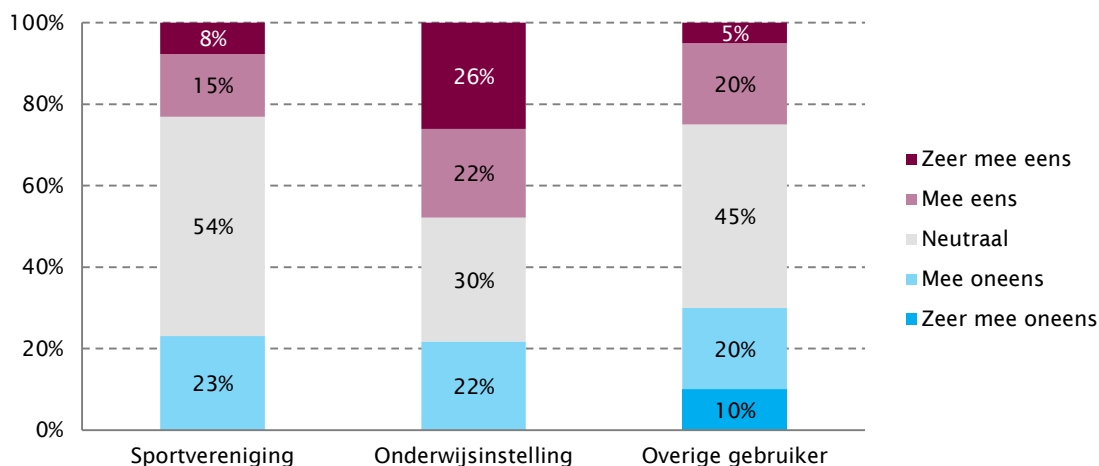
De gebruikersbevraging is door 66 gebruikers van de binnensportruimtes ingevuld, waarvan 56 gebruikers de complete vragenlijst hebben ingevuld. De respondenten zijn dertien sportverenigingen, 23 onderwijsinstellingen en twintig overige gebruikers (bv. een vriendengroep of buitenschoolse opvang). De samenstelling van de respondenten komt overeen met de gehele gebruikersgroep, en bestaat uit grote en kleine gebruikers.

De meeste respondenten (66%) zijn van mening dat voldoende binnensportruimte beschikbaar is in Vlaardingen of staan hier neutraal tegenover (figuur 6.1). Er is een duidelijk onderscheid naar gebruikerstype te maken. De meeste sportverenigingen vinden dat voldoende ruimte beschikbaar is, waar de meeste onderwijsinstellingen vinden dat onvoldoende ruimte beschikbaar is. Bijna de helft van de onderwijsinstellingen geeft dan ook aan meer uren af te nemen wanneer meer binnensportruimte beschikbaar komt. De meeste sportverenigingen daarentegen geven aan niet meer uren te willen afnemen (figuur 6.2).

Figuur 6.1 Reactie op de stelling "Er is voldoende ruimte voor binnensport beschikbaar" naar gebruikerstype

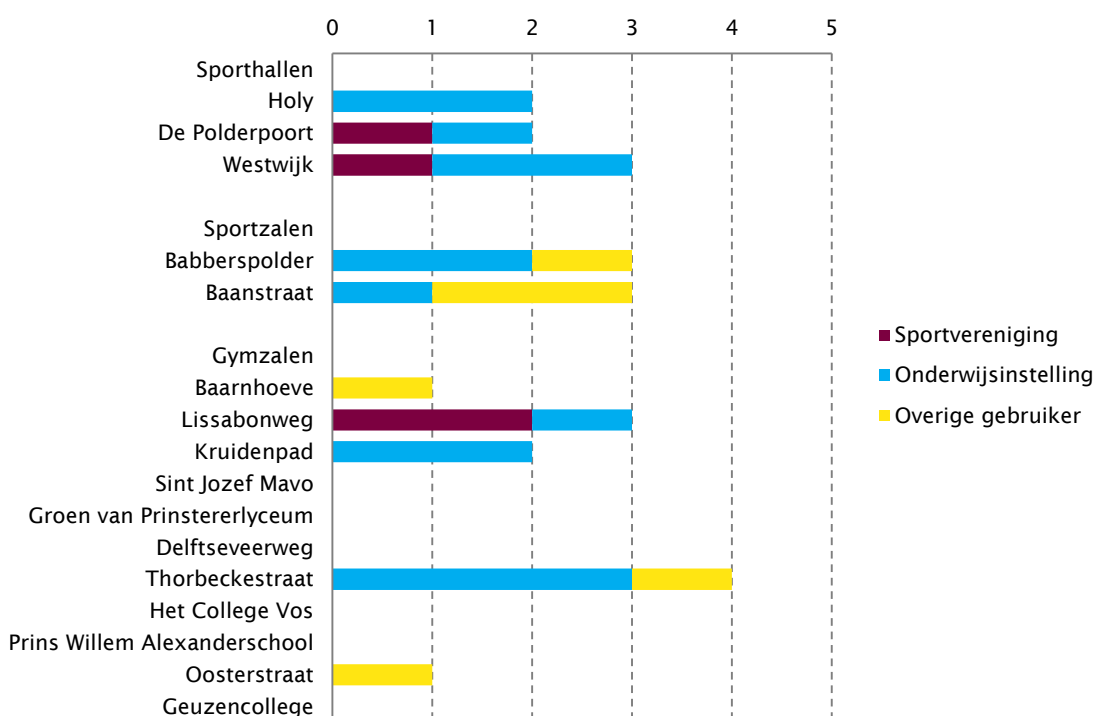

Figuur 6.2 Reactie op de stelling “Wij zouden meer gebruikmaken van de binnensportruimte wanneer er meer binnensportruimte beschikbaar komt” naar gebruikerstype

Twintig respondenten geven aan meer uren te willen afnemen in de binnensportruimte(s) die zij nu gebruiken. Het merendeel van deze respondenten betreft onderwijsinstellingen (dertien). De vier sportverenigingen die zeggen meer uren te willen afnemen, zijn structurele en frequente gebruikers (d.w.z. gebruikers die het hele seizoen (+/- 40 weken) minimaal één uur per week gebruikmaken van de binnensportruimte). De respondenten die meer uren willen afnemen, maken op het moment gebruik van meerdere binnensportruimtes (figuur 6.3).

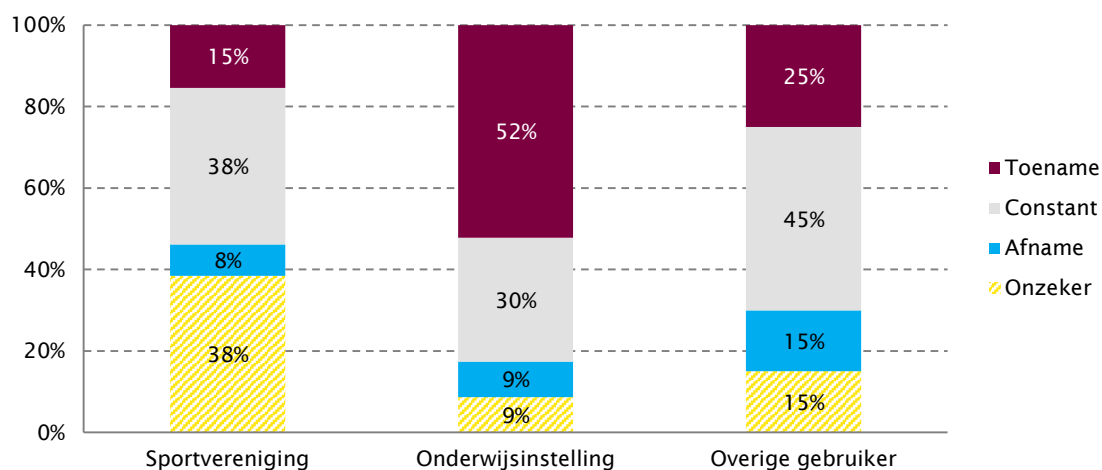
Figuur 6.3 Aantal respondenten dat aangeeft meer uren te willen afnemen dan nu mogelijk is per binnensportruimte naar gebruikerstype

Toekomst

De meeste respondenten verwachten dat de komende vijf tot tien jaar hun behoefte aan binnensportruimte constant zal blijven. Met name de onderwijsinstellingen verwachten in de toekomst meer ruimte nodig te hebben. Veel sportverenigingen weten niet hoe hun behoefte zich zal ontwikkelen (figuur 6.4).

Figuur 6.4 Door gebruikers verwachte ontwikkeling binnensportruimtebehoefte in de komende vijf tot tien jaar naar gebruikerstype

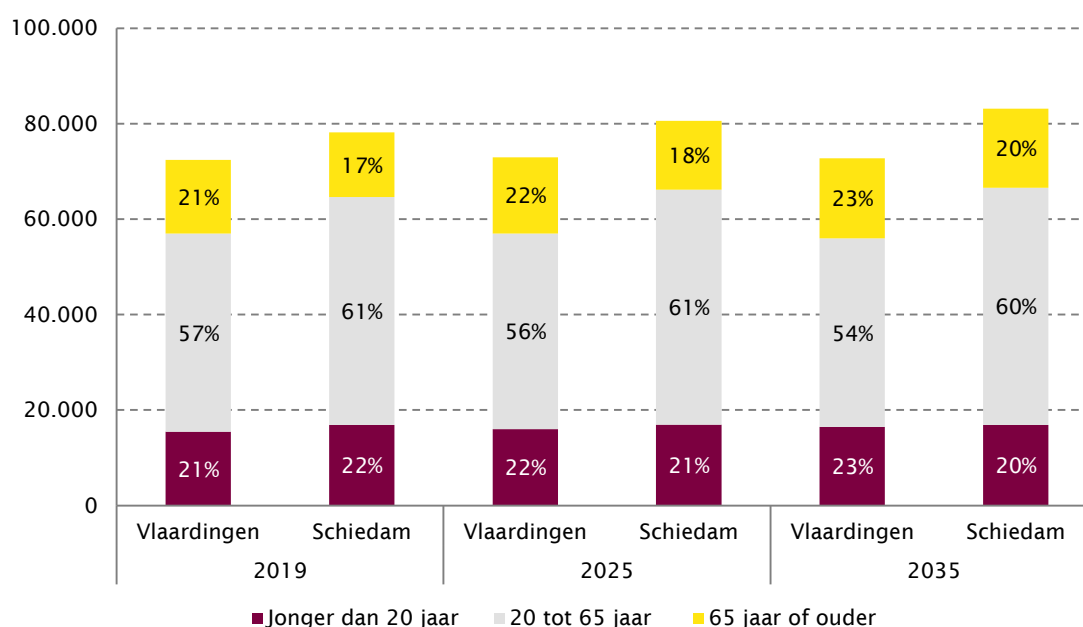
7. Vergelijking met Schiedam

Op verzoek van de gemeente Vlaardingen maken we in dit hoofdstuk een vergelijking tussen de resultaten uit de vraag-aanbodsanalyse naar binnensportruimte in Schiedam dat het Mulier Instituut in 2018 heeft uitgevoerd²², en de resultaten uit voorgaande hoofdstukken.

Bevolking

Schiedam telt in 2019 ruim 78.000 inwoners, ruim 5.000 meer dan Vlaardingen. De gemeenten hebben een vergelijkbare bevolkingsopbouw naar leeftijd, waarvan circa één of de vijf inwoners jonger is dan 20 jaar (figuur 7.1). De verwachting is dat beide gemeenten in de periode tot en met 2035 een redelijk constant bevolkingsaantal zullen hebben.

Figuur 7.1 (Verwachte) bevolkingssamenstelling naar leeftijdscategorie Vlaardingen en Schiedam in 2019, 2025 en 2035 (in aantallen en procenten)

Bron: MVS BRP, 2019. Bewerking: Mulier Instituut.

²² Schadenberg, B., Wezenberg-Hoenderkamp, K. & Davids, A. (2018) Ruimte voor sport in Schiedam. Utrecht: Mulier Instituut.

Aanbod

Het aanbod aan binnensportruimte in Schiedam bestaat uit vier sporthallen, twee sportzalen en 23 gymzalen (kaart 7.1). Eén van de sporthallen, de Willem-Alexanderhal, is eind 2016 in gebruik genomen. Het aanbod van sporthallen en sportzalen in Schiedam is hiermee vergelijkbaar met het aanbod in Vlaardingen. Het aantal Vlaardingse gymzalen is ten opzichte van het aantal in Schiedam echter laag, waardoor het totale aanbod aan binnensportruimte in Vlaardingen lager uitvalt dan het aanbod in Schiedam (tabel 7.1).

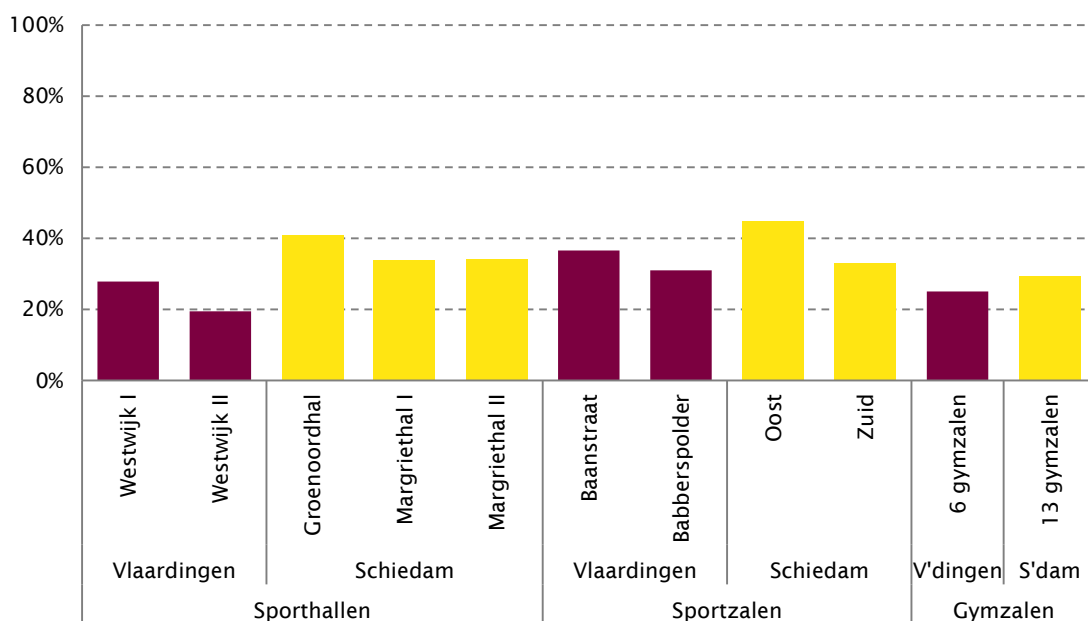
Tabel 7.1 Aanbod binnensportruimte Vlaardingen en Schiedam in 2019

	Sporthallen		Sportzalen		Gymzalen		Zaaldelen	
	Absoluut	Per 25.000 inwoners	Absoluut	Per 25.000 inwoners	Absoluut	Per 25.000 inwoners	Absoluut	Per 25.000 inwoners
Vlaardingen	4	1,4	2	0,7	15	5,2	31	10,7
Schiedam	4	1,3	2	0,6	23	7,4	39	12,5

Gebruik

De gemeentelijke binnensportruimtes in Vlaardingen worden op jaarbasis minder gebruikt dan de gemeentelijke binnensportruimtes in Schiedam (figuur 7.2). De sporthallen in Vlaardingen zijn gemiddeld 24 procent van de tijd bezet; de hallen in Schiedam 36 procent. De Vlaardingse sportzalen zijn gemiddeld 34 procent van de tijd bezet; de Schiedamse sportzalen 39 procent van de tijd. De zes gemeentelijke gymzalen in Vlaardingen hebben een gemiddelde jaarbezetting van 25 procent; de dertien gymzalen in Schiedam van 29 procent.

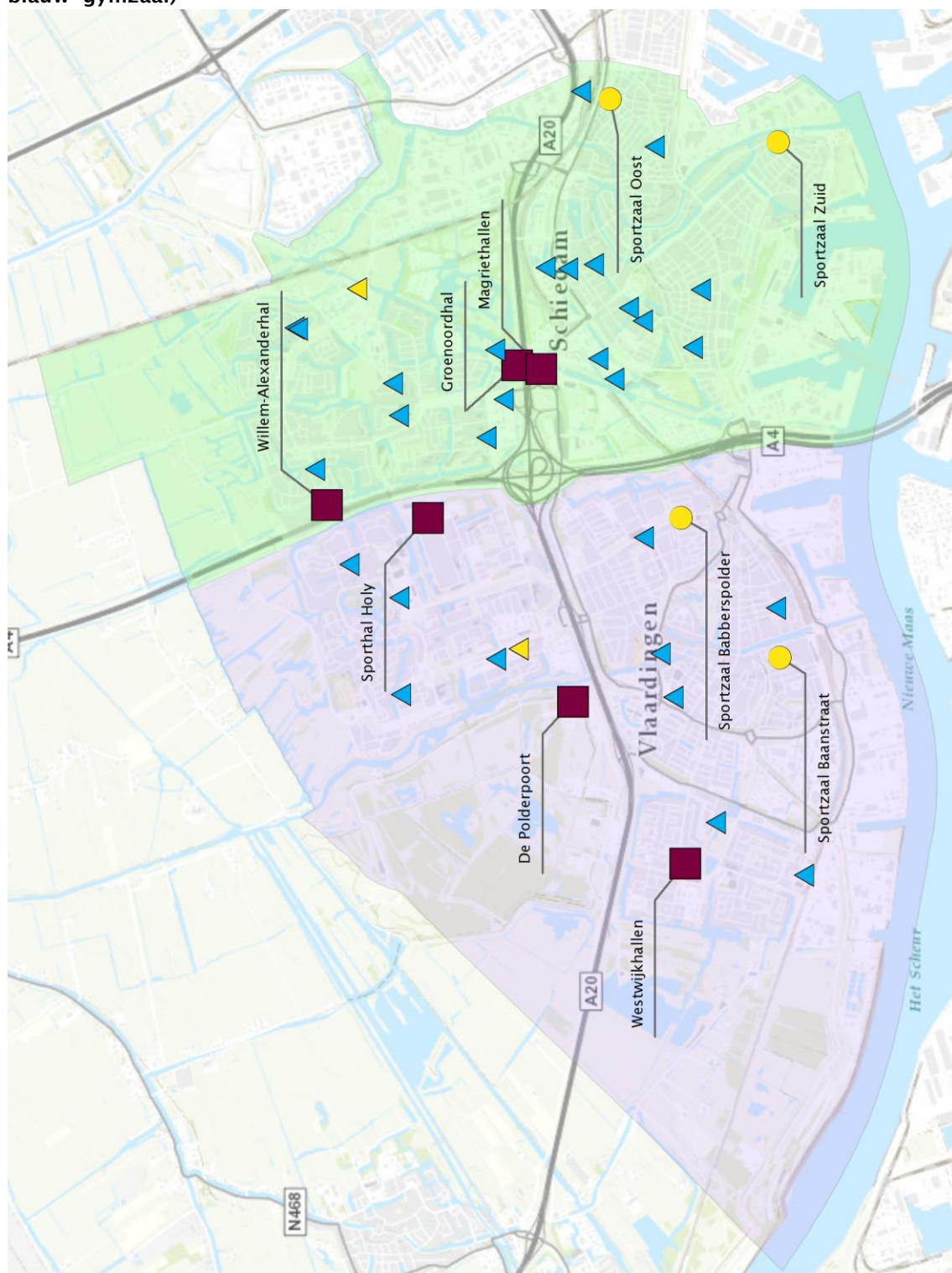
Figuur 7.2 Gemiddelde jaarbezetting in procenten gemeentelijke binnensportruimtes Vlaardingen (kalenderjaar 2018) en Schiedam (seizoen 2016/'17)

Om te zien hoe het verschil in jaarbezetting tussen de binnensportruimtes in Vlaardingen en Schiedam te verklaren is, is in bijlage 4 de bezetting uitgesplitst naar weekdeel, tijdsperiode en seizoen. We zien dat over de hele linie de Vlaardingse sporthallen, sportzalen en gymzalen minder goed bezet zijn. Het grootste verschil tussen het gebruik in de twee gemeenten vindt plaats in het weekend. De Vlaardingse sporthallen worden op zondag niet of nauwelijks gebruikt, terwijl de Schiedamse sporthallen ongeveer de helft van de tijd op zondag bezet zijn. Daarnaast is het opvallend dat de sportzalen in Vlaardingen in het winterseizoen op zaterdag niet significant beter bezet zijn ten opzichte van het reguliere seizoen, waar dit in Schiedam wel het geval is. Hier tegenover staat het relatieve veelvuldige gebruik van sportzaal Babberspolder in het winterseizoen op zondag.

Een belangrijke kanttekening bij de vergelijking tussen de bezetting van de binnensportruimtes in Vlaardingen en Schiedam is de ingebruikname van de Willem-Alexanderhal eind 2016. De bezettingscijfers van Schiedam hebben betrekking op het seizoen 2016/'17. Vermoedelijk is een deel van het gebruik van de overige sporthallen in Schiedam overgegaan naar de Willem-Alexanderhal, waardoor in de nieuwe situatie de bezetting in de twee gemeenten meer gelijk is dan nu wordt voorgespiegeld.

Kaart 7.1 Binnensportaanbod Vlaardingen en Schiedam (paars=sportthal, geel=sportzaal, blauw=gymzaal)

Kaartvervaardiging: Mulier Instituut.

8. Samenvatting en slotconclusie

Samenvatting

Vlaardingen telt circa 72.400 inwoners, waarvan ruim één op vijf jonger is dan 20 jaar. Jongeren maken, ten opzichte van andere leeftijdsgroepen, relatief veel gebruik van binnensportaccommodaties, terwijl ouderen voor de sportbeoefening relatief veel gebruikmaken van de openbare weg. Het aanbod aan binnensportruimte in Vlaardingen bestaat uit de sporthallen Holy (Korhoenlaan), De Polderpoort, Westwijk I en II, de sportzalen Babberspolder en Baanstraat, en vijftien gymzalen (waarvan zes gymzalen beschikbaar zijn voor de (georganiseerde) binnensport).

Vraag en aanbod (georganiseerde) binnensport

Voor de (georganiseerde) binnensport zijn volgens de landelijke normen in Vlaardingen tussen de drie en vier sporthallen en tussen de vijf en zeven sportzalen nodig. Vlaardingen beschikt over vier sporthallen (twee gemeentelijke) en twee sportzalen (beide gemeentelijke). Het totale aanbod valt hiermee onder de gestelde normen.

Het aanbod aan binnensportruimte in Vlaardingen is vergeleken met het landelijke gemiddelde relatief laag. Ook ten opzichte van het gemiddelde in de VSG-regio Rotterdam-Rijnmond en het gemiddelde van vergelijkbare gemeenten, beschikt Vlaardingen over relatief weinig binnensportruimte. Met name het aantal sporthallen per 25.000 inwoners in Vlaardingen (1,4) is vergeleken met het landelijke gemiddelde (2,3) en het gemiddelde van vergelijkbare gemeenten (2,7) opvallend laag.

Ondanks het beperkte aanbod aan binnensportruimte, is de spreiding van het aanbod dusdanig dat de inwoners van Vlaardingen niet ver hoeven te reizen naar de dichtstbijzijnde binnensportruimte. Gemiddeld moeten de inwoners 1,4 kilometer reizen naar de dichtstbijzijnde sporthal; de dichtstbijzijnde sporthal of -zaal is voor de gemiddelde inwoner van Vlaardingen binnen een kilometer te bereiken. Voor slechts een klein deel van de inwoners (circa 500 inwoners in totaal) is de afstand tot de dichtstbijzijnde sporthal groter dan 3 kilometer; 3 kilometer wordt beschouwd als de afstand die men bereid is om te overbruggen voor sportbeoefening. De inwoners die geen sporthal binnen 3 kilometer bereikbaar hebben, hebben wel een sportzaal bereikbaar binnen deze afstand. Wel is een duidelijke scheiding naar wijken waar te nemen; in het zuidoosten van Vlaardingen (Vlaardingen Centrum, Vlaardinger Ambacht en Oostwijk) is geen sporthal aanwezig. In deze hoek van de gemeente wordt dan ook het grootste normatieve tekort aan binnensportruimte voor de (georganiseerde) binnensport geconstateerd.

Vraag en aanbod onderwijs

De gemeente Vlaardingen heeft geen wettelijke taakstelling in het voorzien van binnensportruimte voor de (georganiseerde) binnensport. Deze taak heeft zij wel ten behoeve van het bewegingsonderwijs. Alleen gekeken naar het totale aantal klokuren bewegingsonderwijs waarvoor de gemeente ruimte ter beschikking moet stellen aan de Vlaardingse basisscholen, zijn minimaal tien zaaldelen nodig; voor de scholen voor speciaal onderwijs (sbo & (v)so) zijn dat minimaal drie zaaldelen. De vo-scholen beschikken over eigen gymzalen (negen in totaal) die zij voor het eigen bewegingsonderwijs kunnen benutten. Deze bieden echter niet voldoende capaciteit voor de normatieve behoefte. De gemeente heeft in het schooljaar 2018/'19 circa 230 klokuren toegekend aan de vo-scholen in andere binnensportruimtes. Voor dit aantal klokuren zijn minimaal zeven zaaldelen nodig. Het aanbod in Vlaardingen bestaat uit 29 af te scheiden zaaldelen (waarvan dertien in gemeentelijke eigendom). Gemeentebreed is hiermee het aanbod afdoende.

Er worden meerdere knelpunten in de spreiding van de binnensportruimtes ten opzichte van de scholen in Vlaardingen geconstateerd. In Vlaardingen Centrum, Vlaardinger Ambacht en Oostwijk zijn niet voldoende (gemeentelijke) binnensportruimtes aanwezig om de normatieve behoefte van de scholen gevestigd in deze wijken te accommoderen. Als gevolg worden er minder gymlessen aan de leerlingen gegeven of moet er worden uitgeweken naar binnensportruimtes die verder weg liggen (meer dan 1.000 meter).

In het onderwijs in Vlaardingen spelen diverse ontwikkelingen die mogelijk gevolgen hebben voor de benodigde capaciteit voor het bewegingsonderwijs (overgang naar continurooster en mogelijk wegvallen van de 'natte' gymles). Deze ontwikkelingen kunnen zorgen een (nog) grotere druk op de bestaande capaciteit.

Gebruik

Overdag (08:00-16:00 uur) zijn de Westwijkhallen en de sportzalen Baarnhoeve en Babberspolder, zowel in het reguliere seizoen en het winterseizoen, gemiddeld voor ongeveer de helft van de tijd bezet. Eén van de Westwijkhallen wordt overdag zeer beperkt gebruikt. In de middag/avond (16:00-23:00 uur) staan de binnensportruimtes gemiddeld voor meer dan de helft van de tijd leeg, zowel in het reguliere seizoen als het winterseizoen. Tijdens de piekuren (19:00-21:00 uur) is in het reguliere seizoen voldoende ruimte voor meer gebruik; in het winterseizoen is deze ruimte er niet. Op zaterdag en zondag (09:00-18:00 uur) is in de sporthallen en -zalen voldoende ruimte beschikbaar voor extra gebruik.

De gemeentelijke gymzalen zijn overdag, zowel in het reguliere seizoen als het winterseizoen, gemiddeld voor meer dan de helft van de tijd bezet. Het avondgebruik, ook tijdens de piekuren, van de gymzalen is beperkt.

De bezetting van de Vlaardingse gemeentelijke sporthallen, sportzalen en gymzalen is over de breedte lager dan de bezetting in vergelijkbare gemeenten; met name het gebruik in de middag-/avond- en in het weekend van de sporthallen in Vlaardingen is relatief laag.

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en NOC*NSF hebben beiden richtlijnen voor de bouw en exploitatie van sporthallen en -zalen opgesteld. Deze richtlijnen betreffen een minimum jaargebruik van de binnensportruimte in uren. De sportzalen Baarnhoeve en Babberspolder voldoen aan de VNG-richtlijn; de Westwijkhallen niet. Geen van de gemeentelijke sporthallen en -zalen voldoet aan de NOC*NSF-richtlijn. De niet-gemeentelijke sporthallen De Polderpoort en Holy (Korhoenlaan) voldoen beiden aan de VNG-richtlijn; De Polderpoort voldoet tevens aan de NOC*NSF-richtlijn.

Ervaring

De meeste gebruikers zijn van mening dat in Vlaardingen voldoende binnensportruimte beschikbaar is of staan hier neutraal tegenover. De meeste onderwijsinstellingen geven daarentegen aan dat het huidige aanbod niet afdoende is, en dat zij meer uren willen afnemen indien het aanbod wordt uitgebreid. Richting de toekomst (komende vijf tot tien jaar) verwachten de meeste gebruikers geen significante veranderingen in hun ruimtebehoefte. De onderwijsinstellingen verwachten over het algemeen wel een toename.

Toekomst

De verwachting is dat de totale bevolking van Vlaardingen tot en met 2035 redelijk constant blijft. Het aantal ingeschreven leerlingen op de Vlaardingse scholen zal in dezelfde periode licht toenemen.

Gelet op de beperkte toename van het aantal jongeren in Vlaardingen, de structurele afname van de landelijke populariteit van de binnensporten die plaatsvinden in de traditionele binnensportaccommodaties (sporthallen, sportzalen en gymzalen) en het huidige beperkte gebruik van de bestaande accommodaties, is de verwachting dat richting 2035 de behoefte aan binnensportruimte voor de (georganiseerde) binnensport in Vlaardingen niet (significant) zal toenemen. Deze verwachting wordt gesterkt doordat de meeste sportverenigingen aangeven geen toename te verwachten in hun ruimtebehoefte.

Als gevolg van een toename van het aantal leerlingen in Vlaardingen, de (landelijke) trend van het overstappen van scholen op een continuïtooster en het mogelijk wegvallen van de ‘natte’ gymlessen in Vlaardingen, is het de verwachting dat de druk op de binnensportruimtes ten behoeve van het bewegingsonderwijs verder zal toenemen. De bestaande capaciteit zorgt reeds voor knelpunten in het accommoderen van alle gymlessen. Scholen geven dan ook aan meer uren (in de toekomst) af te willen nemen.

Slotconclusie

Vlaardingen beschikt in 2019 over vier sporthallen, twee sportzalen en vijftien gymzalen. De gemeente beschikt hiermee over relatief weinig binnensportruimte. Derhalve is het aantal binnensportruimtes ook lager dan de normen voor de (georganiseerde) binnensport voorschrijven. Met name in het zuidoosten van de gemeente (Vlaardingen Centrum, Vlaardinger Ambacht en Oostwijk) wordt een normatief tekort waargenomen. De sportverenigingen geven echter aan het aanbod aan binnensportruimte als voldoende te beschouwen, en dat, mocht extra ruimte gerealiseerd worden, zij geen extra uren gaan afnemen.

Voldoende mogelijkheden bestaan om het huidige gebruik van de gemeentelijke binnensportruimtes te intensiveren. Wel leidt de beperkte capaciteit tot specifieke knelpunten voor de (georganiseerde) binnensport. De sporthallen en sportzalen zijn in het winterseizoen (januari, februari en december) op trainingsavonden (maandag tot en met donderdag) nagenoeg volledig bezet tijdens de meest gewilde tijden (19:00-21:00 uur). Buiten deze tijden is met name de beschikbaarheid van het kader (trainers en vrijwilligers) en de leden van de verenigingen doorslaggevend of een hogere bezetting mogelijk is.

In Vlaardingen Centrum, Vlaardinger Ambacht en Oostwijk worden, naast een normatief tekort aan binnensportruimte voor de (georganiseerde) binnensport, tevens knelpunten waargenomen in de mogelijkheden voor het accommoderen van het bewegingsonderwijs. In deze wijken zijn niet voldoende (gemeentelijke) binnensportruimtes aanwezig om alle gymlessen te kunnen inplannen. In de omliggende wijken zijn (binnen 1.000 meter van de schoolgebouwen) daarnaast geen uitwijkmogelijkheden.

De verwachting is dat de behoefte aan binnensportruimte vanuit de (georganiseerde) binnensport niet significant zal toenemen ten opzichte van de huidige situatie. De druk op de bestaande binnensportruimte ten behoeve van het bewegingsonderwijs zal als gevolg van een verwachte leerlingentoename en het overstappen van scholen op het continuïtooster, toenemen. Er is hiermee voldoende aanleiding om het aanbod aan binnensportruimte (ten behoeve van het bewegingsonderwijs) uit te breiden, waarbij de voorkeur uitgaat om te onderzoeken of uitbreiding in het zuidoosten van Vlaardingen (Vlaardingen Centrum, Vlaardinger Ambacht en Oostwijk) mogelijk is.

Bijlagen

Bijlage 1 – Bevolkingscijfers Vlaardingen

Tabel b1.1 (Verwachte) bevolkingssamenstelling naar leeftijdscategorie Vlaardingen in 2019, 2025 en 2035

	2019	2025	2035
Jonger dan 20 jaar	15.400	16.000	16.400
20 tot 65 jaar	41.600	41.000	39.500
65 jaar of ouder	15.400	15.900	16.700

Bron: MVS BRP, 2019. Bewerking: Mulier Instituut.

Tabel b1.2 Bevolkingssamenstelling naar leeftijdscategorie naar wijk Vlaardingen in 2019

	Centrum	Westwijk	Vettenoordse Polder	Oostwijk	Vlaardinger Ambacht	Holy Zuid	Vlaardingen
Jonger dan 20 jaar	3.200	2.900	100	1.600	3.200	1.900	2.700
20 tot 65 jaar	9.400	7.600	300	4.800	7.500	5.000	7.100
65 jaar of ouder	2.500	2.000	600	1.000	2.200	3.600	3.600

Bron: MVS BRP, 2019. Bewerking: Mulier Instituut.

Bijlage 2 – Afstandsanalyse onderwijslocaties en binnensportruimtes Vlaardingen

Tabel b2.1 Binnensportruimtes binnen 1.000 meter van basisonderwijslocaties (dan wel de drie dichtstbijzijnde binnensportruimtes) in 2019 (afstanden in meters)

Onderwijslocatie	Binnensportruimte	Afstand
Het Christal	Sportzaal Babberspolder	260
	Gymzalen Groen van Prinstererlyceum	470
	Gymzaal Delftseveerweg	1.060
Jenaplan Vlaardingen	Sportzaal Babberspolder	80
	Gymzalen Groen van Prinstererlyceum	330
	Gymzaal Delftseveerweg	1.280
Johannes Calvijnsschool	Gymzalen Het College Vos	150
	Sporthallen Westwijk	820
	Gymzaal Thorbeckestraat	1.320
Het Palet (Centrum)	Gymzaal Thorbeckestraat	410
	Gymzaal Delftseveerweg	420
	Sportzaal Baanstraat	900
Het Palet (Holy, Kraanvogellaan 99 & 101)	Sporthal Holy (Korhoenlaan)	570
	Gymzalen Sint Jozef Mavo	890
	Gymzaal Lissabonweg	900
De Hoeksteen	Gymzaal Lissabonweg	670
	Gymzaal Baarnhoeve	770
	Gymzaal Kruidenpad	800
Vlaardingse Dagschool Erasmus	Gymzaal Thorbeckestraat	560
	Gymzaal Delftseveerweg	960
	Sportzaal Baanstraat	1.040
De Klinker/De Globe	Gymzaal Oosterstraat	200
	Sportzaal Baanstraat	980
	Sportzaal Babberspolder	1.190
De Wereldwijzer	Sporthallen Westwijk	570
	Gymzalen Geuzencollege, locatie West	860
	Gymzalen Het College Vos	1.330
Jan Ligthart (Van Hogendorpstraat)	Sportzaal Babberspolder	90
	Gymzalen Groen van Prinstererlyceum	340
	Gymzaal Delftseveerweg	1.290
Jan Ligthart (Plein Emaus) (Locatie betreft alleen kleutergroepen waarvoor een speelzaal bij het gebouw aanwezig is)	Gymzaal Delftseveerweg	630
	Gymzaal Thorbeckestraat	910
	Sporthal De Polderpoort	1.090

Toelichting: De blauwe binnensportruimtes betreffen de binnensportruimtes in gemeentelijke eigendom. De dikgedrukte en onderstreepte binnensportruimtes betreffen de binnensportruimtes waarvan de onderwijslocaties feitelijk gebruik van maken.

Vervolg tabel b2.1

Onderwijslocatie	Binnensportruimte	Afstand
De Singel	Gymzaal Kruidenpad	180
	Gymzalen Sint Jozef Mavo	940
	Gymzaal Lissabonweg	1.010
De Klimop (Stadhouderslaan 1 & 3)	Gymzaal Geuzencollege, locatie Holy	680
	Gymzalen Sint Jozef Mavo	790
	Sporthal De Polderpoort	1.220
	Gymzaal Lissabonweg	1.230
Het Breinpaleis	Sporthal Holy (Korhoenlaan)	730
	Gymzalen Sint Jozef Mavo	1.310
	Gymzaal Lissabonweg	1.320
Het Anker	Gymzaal Kruidenpad	330
	Gymzalen Sint Jozef Mavo	1.110
	Gymzaal Lissabonweg	1.170
De Ark (Lissabonweg)	Gymzaal Lissabonweg	760
	Sporthal Holy (Korhoenlaan)	900
	Gymzaal Baarnhoeve	940
De Ark (Baarnhoeve)	Gymzaal Baarnhoeve	80
	Gymzaal Lissabonweg	570
	Sporthal Holy (Korhoenlaan)	860
Het Ambacht (Goudsesingel)	Gymzalen Groen van Prinstererlyceum	580
	Gymzaal Delftseveerweg	760
	Sportzaal Babberspolder	840
	Gymzaal Oosterstraat	1.400
Het Ambacht (Chrysantstraat)	Gymzaal Delftseveerweg	560
	Gymzalen Groen van Prinstererlyceum	760
	Sportzaal Babberspolder	970
	Gymzaal Thorbeckestraat	980
Het Spectrum (Boslaan)	Gymzaal Oosterstraat	1.370
	Gymzaal Oosterstraat	620
	Sportzaal Babberspolder	840
	Gymzalen Groen van Prinstererlyceum	1.190
Het Spectrum (Wilhelminastraat)	Gymzaal Oosterstraat	290
	Sportzaal Baanstraat	940
	Gymzaal Delftseveerweg	1.220
De Schakel (Van Boisotstraat)	Sporthallen Westwijk	480
	Gymzalen Het College Vos	820
	Gymzaal Thorbeckestraat	1.530
De Schakel (Philips de Goedestraat)	Sporthallen Westwijk	360
	Gymzalen Het College Vos	930
	Gymzaal Thorbeckestraat	1.530
De Bavinck	Gymzaal Thorbeckestraat	170
	Gymzaal Delftseveerweg	600
	Sportzaal Baanstraat	1.090
Het Visnet (Stationsstraat 115 & 117)	Sportzaal Baanstraat	320
	Gymzaal Oosterstraat	800
	Gymzaal Delftseveerweg	1.560

Toelichting: De blauwe binnensportruimtes betreffen de binnensportruimtes in gemeentelijke eigendom. De dikgedrukte en onderstreepte binnensportruimtes betreffen de binnensportruimtes waarvan de onderwijslocaties feitelijk gebruik van maken voor het bewegingsonderwijs.

Vervolg tabel b2.1

Onderwijslocatie	Binnensportruimte	Afstand
Van Kampen (Paterstraat)	Gymzaal Thorbeckestraat	940
	Gymzaal Delftseveerweg	1.030
	Sportzaal Baanstraat	1.060
Van Kampen (Willem Pijperstraat)	Sportzaal Baanstraat	460
	Gymzaal Oosterstraat	1.210
	Gymzaal Thorbeckestraat	1.260
Van Kampen (Curaçolaan)	Gymzaal Thorbeckestraat	1.030
	Sportzaal Baanstraat	1.130
	Gymzalen Het College Vos	1.330
Avonturijn	Sportzaal Babberspolder	:-
	Gymzalen Groen van Prinstererlyceum	370
	Gymzaal Delftseveerweg	1.320
Prins Willem Alexanderschool	Gymzalen Geuzencollege, locatie West	760
	Sporthallen Westwijk	950
	Gymzalen Het College Vos	1.850

Toelichting: De blauwe binnensportruimtes betreffen de binnensportruimtes in gemeentelijke eigendom. De dikgedrukte en onderstreepte binnensportruimtes betreffen de binnensportruimtes waarvan de onderwijslocaties feitelijk gebruik van maken voor het bewegingsonderwijs.

Tabel b2.2 Binnensportruimtes binnen 1.000 meter van onderwijslocaties voor speciaal onderwijs (dan wel de drie dichtstbijzijnde binnensportruimtes), afstanden in meters, 2019

Onderwijslocatie	Binnensportruimte	Afstand
Ericaschool	Gymzaal Delftseveerweg	180
	Gymzaal Thorbeckestraat	460
	Sporthal De Polderpoort	1.050
De Kameleon	Sporthal Holy (Korhoenlaan)	340
	Gymzaal Lissabonweg	1.080
	Gymzalen Sint Jozef Mavo	1.210

Toelichting: De blauwe binnensportruimtes betreffen de binnensportruimtes in gemeentelijke eigendom. De dikgedrukte en onderstreepte binnensportruimtes betreffen de binnensportruimtes waarvan de onderwijslocaties feitelijk gebruik van maken voor het bewegingsonderwijs.

Tabel b2.3 Binnensportruimtes binnen 2.000 meter van onderwijslocaties voor voortgezet onderwijs 2019 (afstanden in meters)

Onderwijslocatie	Binnensportruimte	Afstand
Groen van Prinstererlyceum	Gymzalen Groen van Prinstererlyceum	110
	Sportzaal Babberspolder	370
	Gymzaal Delftseveerweg	1.050
	Gymzaal Oosterstraat	1.480
	Gymzaal Thorbeckestraat	1.480
	Gymzaal Geuzencollege, locatie Holy	1.690
	Sportzaal Baanstraat	1.880
	Gymzalen Sint Jozef Mavo	1.970

Vervolg tabel b2.3

Onderwijslocatie	Binnensportruimte	Afstand
Geuzencollege locatie Westwijk (bovenbouw)	Gymzalen Geuzencollege, locatie West	-
	Sporthallen Westwijk	1.350
	Gymzalen Het College Vos	2.080
Geuzencollege locatie Westwijk (onderbouw)	Gymzalen Geuzencollege, locatie West	320
	Sporthallen Westwijk	1.380
	Gymzalen Het College Vos	1.810
Geuzencollege locatie Holy	Gymzalen Sint Jozef Mavo	130
	Gymzaal Geuzencollege, locatie Holy	350
	Sporthal De Polderpoort	900
	Gymzaal Kruidenpad	1.040
	Gymzaal Lissabonweg	1.350
	Sporthal Holy (Korhoenlaan)	1.460
	Gymzaal Delftseveerweg	1.600
	Gymzaal Thorbeckestraat	1.840
	Gymzalen Groen van Prinstererlyceum	1.870
	Gymzaal Baarnhoeve	1.940
Het Lyceum VOS	Gymzalen Sint Jozef Mavo	680
	Gymzaal Lissabonweg	830
	Sporthal Holy (Korhoenlaan)	890
	Gymzaal Geuzencollege, locatie Holy	1.030
	Gymzaal Kruidenpad	1.410
	Gymzaal Baarnhoeve	1.420
	Sporthal De Polderpoort	1.580
	Gymzalen Groen van Prinstererlyceum	1.630
Het College VOS	Sportzaal Babberspolder	2.000
	Gymzalen Het College Vos	-
	Sporthallen Westwijk	970
	Gymzaal Thorbeckestraat	1.470
	Gymzaal Delftseveerweg	1.860
De Mavo VOS	Sporthal De Polderpoort	2.000
	Sporthal Holy (Korhoenlaan)	-
	Gymzaal Baarnhoeve	940
	Gymzaal Lissabonweg	1.010
	Gymzalen Sint Jozef Mavo	1.460
	Gymzaal Geuzencollege, locatie Holy	1.800
Sint Jozef Mavo	Gymzaal Kruidenpad	1.860
	Gymzalen Sint Jozef Mavo	-
	Gymzaal Geuzencollege, locatie Holy	480
	Gymzaal Kruidenpad	910
	Sporthal De Polderpoort	1.030
	Gymzaal Lissabonweg	1.290
	Sporthal Holy (Korhoenlaan)	1.460
	Gymzaal Delftseveerweg	1.710
	Gymzaal Baarnhoeve	1.880
	Gymzalen Groen van Prinstererlyceum	1.900
	Gymzaal Thorbeckestraat	1.970

Toelichting: De blauwe binnensportruimtes betreffen de binnensportruimtes in gemeentelijke eigendom. De dikgedrukte en onderstreepte binnensportruimtes betreffen de binnensportruimtes waarvan de onderwijslocaties feitelijk gebruik van maken voor het bewegingsonderwijs.

Bijlage 3 – Bezetting binnensportruimtes Vlaardingen

Tabel b3.1 Gemiddelde bezetting gemeentelijke sporthallen en –zalen Vlaardingen naar weekdag, tijdsperiode en seizoen in 2018 (in procenten)

	Maandag		Dinsdag		Woensdag		Donderdag		Vrijdag	
	Reg.	Wint.	Reg.	Wint.	Reg.	Wint.	Reg.	Wint.	Reg.	Wint.
08:00 uur – 16:00 uur										
Sporthallen										
Westwijk I	55%	54%	68%	67%	44%	39%	70%	61%	66%	66%
Westwijk II	15%	12%	26%	22%	35%	53%	13%	10%	27%	18%
Sportzalen										
Baanstraat	70%	69%	75%	75%	59%	61%	64%	62%	70%	68%
Babberspolder	73%	74%	63%	62%	64%	62%	77%	79%	73%	73%
16:00 uur – 23:00 uur										
Sporthallen										
Westwijk I	25%	44%	26%	51%	18%	53%	25%	54%	30%	47%
Westwijk II	24%	55%	22%	57%	15%	59%	38%	63%	29%	35%
Sportzalen										
Baanstraat	49%	54%	66%	55%	10%	24%	79%	79%	45%	54%
Babberspolder	17%	38%	43%	43%	4%	27%	38%	43%	38%	43%
19:00 uur – 21:00 uur										
Sporthallen										
Westwijk I	39%	85%	54%	90%	18%	90%	48%	95%	10%	27%
Westwijk II	18%	100%	47%	100%	17%	98%	45%	100%	23%	40%
Sportzalen										
Baanstraat	100%	100%	100%	100%	17%	40%	100%	100%	93%	100%
Babberspolder	45%	71%	100%	100%	5%	38%	82%	87%	45%	50%

Toelichting: Reg. = reguliere seizoen, Wint. = winterseizoen.

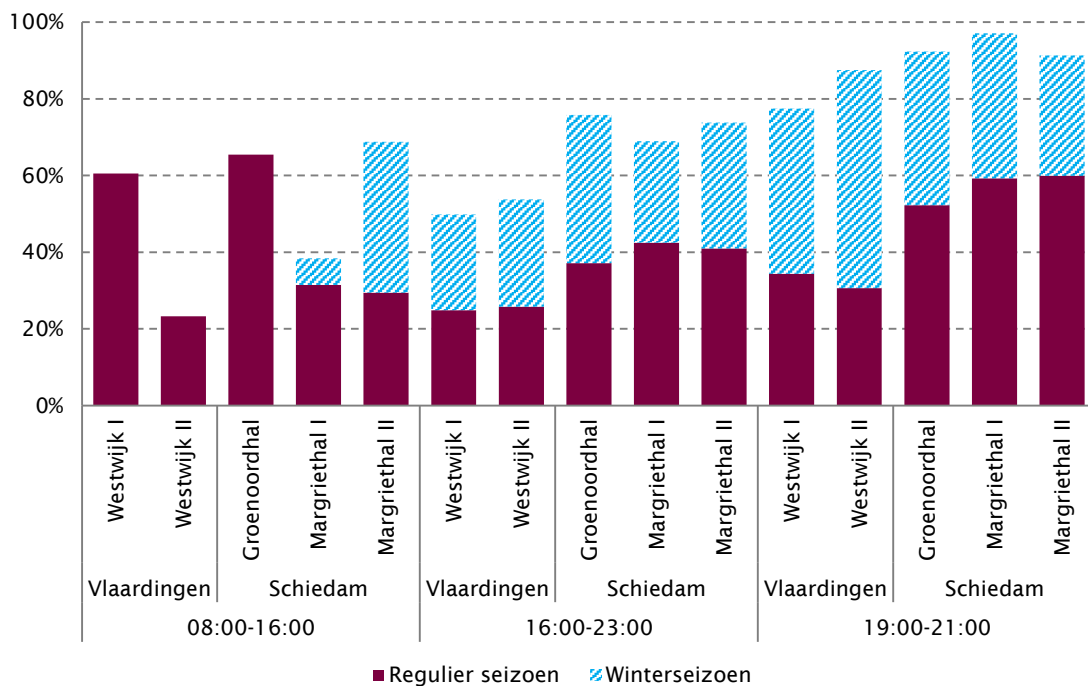
Tabel b3.2 Gemiddelde bezetting gemeentelijke gymzalen Vlaardingen naar weekdag, tijdsperiode en seizoen in 2018 (in procenten)

	Maandag		Dinsdag		Woensdag		Donderdag		Vrijdag	
	Reg.	Wint.	Reg.	Wint.	Reg.	Wint.	Reg.	Wint.	Reg.	Wint.
08:00 uur – 16:00 uur										
Baarnhoeve	47%	47%	31%	21%	54%	51%	58%	54%	23%	15%
Delftseveerweg	91%	91%	91%	91%	76%	80%	91%	91%	91%	91%
Kruidenpad	52%	54%	55%	53%	75%	75%	58%	60%	65%	62%
Lissabonweg	83%	86%	84%	86%	51%	52%	75%	75%	83%	86%
Oosterstraat	60%	55%	42%	55%	60%	55%	37%	38%	47%	47%
Thorbeckestraat	75%	75%	70%	70%	60%	53%	75%	75%	77%	78%
16:00 uur – 23:00 uur										
Baarnhoeve	35%	29%	20%	19%	19%	17%	35%	32%	18%	19%
Delftseveerweg	0%	0%	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Kruidenpad	14%	14%	13%	10%	41%	42%	20%	21%	1%	0%
Lissabonweg	61%	61%	28%	29%	25%	24%	37%	39%	19%	17%
Oosterstraat	21%	30%	6%	28%	5%	24%	10%	26%	0%	21%
Thorbeckestraat	31%	39%	50%	53%	27%	36%	30%	36%	1%	0%
19:00 uur – 21:00 uur										
Baarnhoeve	71%	65%	30%	30%	30%	30%	32%	22%	0%	0%
Delftseveerweg	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Kruidenpad	50%	50%	13%	10%	57%	60%	45%	48%	2%	0%
Lissabonweg	64%	65%	78%	82%	78%	85%	64%	67%	2%	0%
Oosterstraat	2%	37%	13%	52%	2%	37%	0%	37%	0%	37%
Thorbeckestraat	67%	80%	100%	100%	62%	85%	58%	80%	3%	0%

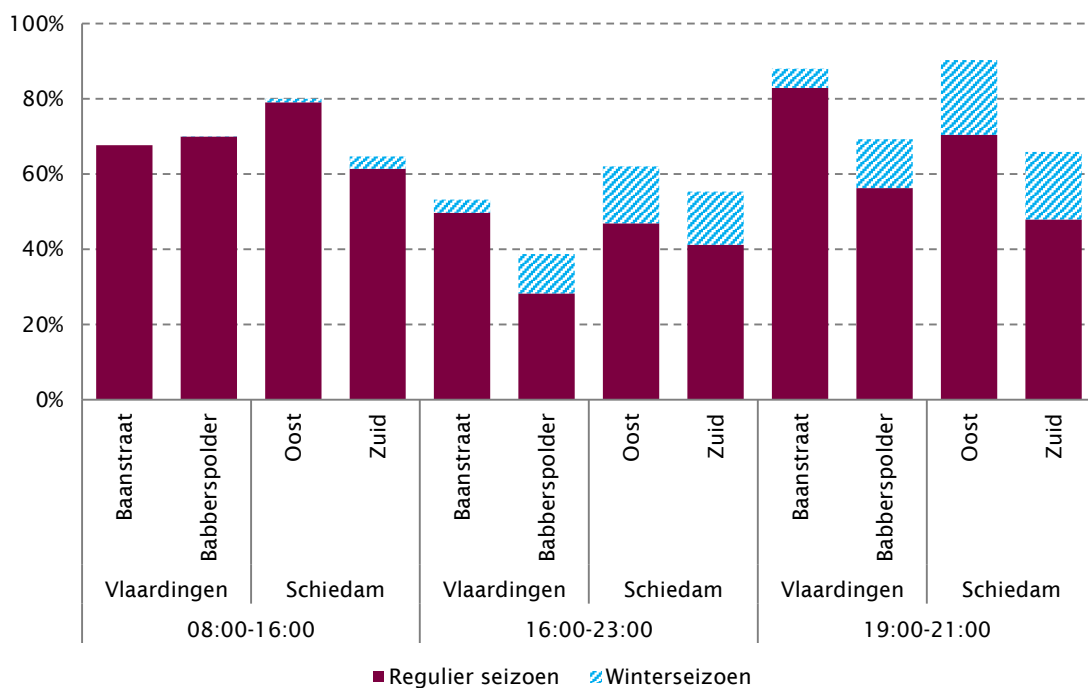
Toelichting: Reg. = reguliere seizoen, Wint. = winterseizoen.

Bijlage 4 – Vergelijking bezetting binnensportruimtes Vlaardingen en Schiedam

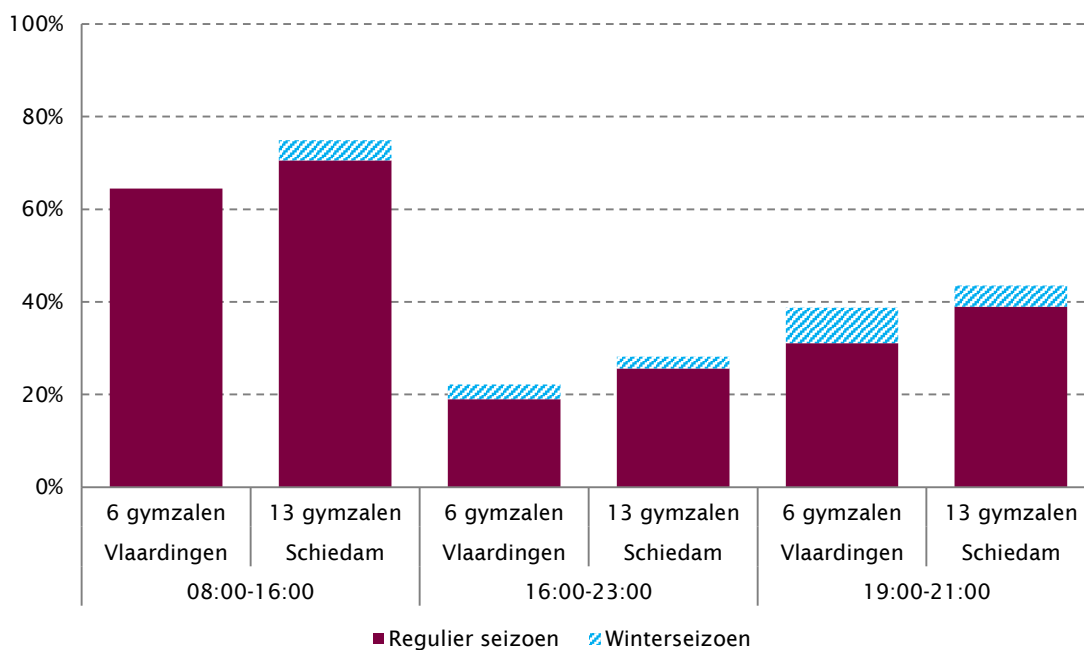
Figuur b4.1 Gemiddelde doordeweekse bezetting gemeentelijke sporthallen Vlaardingen en Schiedam naar tijdsperiode en seizoen (in procenten)

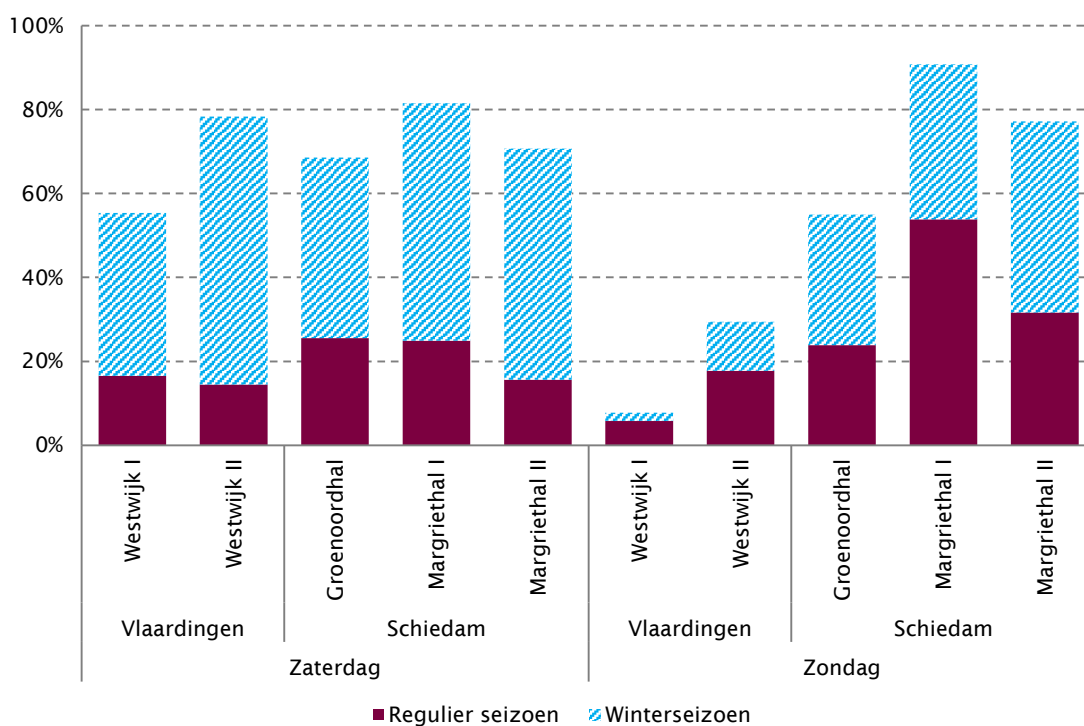
Figuur b4.2 Gemiddelde doordeweekse bezetting gemeentelijke sportzalen Vlaardingen en Schiedam naar tijdsperiode en seizoen (in procenten)

Figuur b4.3 Gemiddelde doordeweekse bezetting gemeentelijke gymzalen Vlaardingen en Schiedam naar tijdsperiode en seizoen (in procenten)

Figuur b4.4 Gemiddelde weekendbezetting gemeentelijke sporthallen Vlaardingen en Schiedam tussen 09:00 en 18:00 uur naar dag en seizoen (in procenten)

Figuur b4.5 Gemiddelde weekendbezetting gemeentelijke sportzalen Vlaardingen en Schiedam tussen 09:00 en 18:00 uur naar dag en seizoen (in procenten)

